

Fugler i Øvre Eiker 2023

Feltutvalget i BirdLife Norge Øvre Eiker og omegn lokallag
v/Steinar Stueflotten og Jon Ludvig Hals

SAMMENDRAG

I 2023 ble det observert 191 arter og to hybrider i Øvre Eiker. Følgende sjeldne arter kan nevnes spesielt: tundragås, myrrikse, steinvender, polarsnipe, sandløper, dvergsnipe, dvergmåke, krykkje, kuhegre, steppehauk, lappugle, pirol, busksanger og lappiplerke. Kuhegre var ny art for Øvre Eiker og Fiskumvannet, mens lappiplerke var ny art for Fiskumvannet. Totalt ble det registrert 8910 fugleobservasjoner, noe som gjør 2023 til det tredje beste året i kommunen. Mars måned var svært kald så snøen ble liggende til langt ut i april. Den seine våren gjorde at flere av de tidlige trekkfuglene ankom seinere enn normalt. Juli og spesielt august ble svært nedbørsrik. Oversvømte myrer og beitemark på Hegstad ga gode forhold for vadere på høsttrekket med rekordmange 21 registrerte vaderarter, deriblant sandlo og polarsnipe som nye arter for Hegstad beitemark. Tørke i mai og juni og flom i forbindelse med ekstremværet Hans i august, resulterte i avlingsskader og flere utreska kornåkrer i bygdene, noe som ga gode næringsmuligheter for bl.a. rastende gjess og gulspurv på Flesaker seinhøsten 2023.

Kuhegre på Hegstad beitemark 12.10.23. Ny art for Øvre Eiker. Foto: Andreas Pedersen

Innhold

Fugleåret 2023 i Øvre Eiker	2
Værforhold og sesongvariasjoner	3
Rapportområder og dekningsgrad	4
Endringer i perioden 2009-2023.....	5
Tabellarisk oversikt over registrerte artsobservasjoner i Øvre Eiker 2023	9
Sammendrag av observerte arter i 2023 med kommentarer:	14
Vedlegg 1 Ringmerking Øvre Eiker 2023	42

Fugleåret 2023 i Øvre Eiker

Feltutvalget i BirdLife Norge Øvre Eiker og omegn lokallag har siden 2009 utgitt årsrapporter med oversikt over registrerte fugleobservasjoner i kommunen inkludert en ringmerkingsoversikt fra rapportåret. Før dette ga lokallaget ut årsrapporter over fuglelivet ved Fiskumvannet fra 1994 til 2008. Årsrapportene er publisert i Buskskvetten: <https://www.birdlife.no/organisasjonen/fylkesavdelinger/buskerud/?id=1656> I denne årsrapporten tar vi for oss utviklingen i fugleåret 2023.

2023 er det 14. rapportåret etter at boka «Fuglelivet i Øvre Eiker» ble utgitt i 2009. Et supplement til boka med tittel «Fugler i Øvre Eiker 2009-2019» ble publisert på nyåret 2021. I denne tiårs-rapporten ble det presentert en grundig analyse av utviklingen i fuglelivet i de ti påfølgende årene etter at boka ble utgitt.

Fugleåret 2023 ble i sum et relativt normalt år på linje med de to foregående årene. Det ble registrert totalt 8910 observasjoner av 191 arter på Artsobservasjoner.no (AO) i Øvre Eiker. Dette innebærer en nedgang fra året før på 3 % i antall observasjoner, men en art mer enn i 2022. I gamle Buskerud (2017) økte til sammenligning antall observasjoner med 8 % fra 2022 til 2023. 2023 ble det tredje beste året i Øvre Eiker i 15-års perioden 2009-2023, bare slått av rekordåret 2020 med 11.519 observasjoner og 197 arter og 2022 med 9222 observasjoner og 190 arter. Det ble registrert en ny art for kommunen: kuhegre som også var ny art for Fiskumvannet sammen med lappiplerke. Antall registrerte observatører på AO var 103, det samme som i 2022.

Observasjoner av følgende 51 sjeldne arter/artsfunn fra 2023, bør nevnes spesielt:

Tabell 1: Sjeldne artsfunn i Øvre Eiker i 2022 i følge LRSKs liste over sjeldne artsforekomster i Buskerud.

*Blå bakgrunn – art observert bare ved Fiskumvannet, grå både ved Fiskumvannet og andre lokaliteter, hvit kun på andre lokaliteter, **uthevet skrift** – art/underart som krever godkjenning av LRSK/NSKF. H – hekkefunn, I – Innlandsfunn, V – vinterfunn, N – funn i nedre Buskerud.*

Taigasædgås	Steinvender	Vaktel	Nattravn
Tundragås	Polarsnipe	Vipe (H)	Tyrkerdue (≥ 5 ind.)
Knekkand	Sandløper	Lomvi (I)	Dvergdykker
Skjeand	Dvergsnipe	Kuhegre	Hønsehauk (H)
Snadderand	Krykkje	Kongeørn (N)	Musvåk (V)
Stjertand	Dvergmåke	Sivhauk	Haukugle
Taffeland	Rødnebbterne (N)	Havørn	Lappugle
Svartand (≥ 20 ind.)	Myrhauk	Lerkefalk	Pirol
Havelle	Steppehauk	Varsler	Busksanger
Vannrikse	Tårnfalk (V)	Kornkråke	
Myrrikse	Fjellerke	Myrsanger	
Toppdykker (H)	Sivsanger	Rosenfink	
Tundralo	Sørlig gulerle		
Kvartbekkasin	Lappiplerke		
Dobbeltbekkasin	Polarsisik		

Følgende arter hadde rekordhøye antall observasjoner i 2023: taigasædgås, tundragås, skjeand, stjertand, nattravn, storspove, kvartbekkasin, strandsnipe, grønnstilk, rødstilk, brushane, myrsnipe, rødnebbterne, dvergmåke, lomvi, smålom, kuhegre, kongeørn, myrhauk og trekryper. De ti mest rapporterte artene var: grågås (271), stokkand (268), kråke (266), kvinand (251), linerle (201), enkeltbekkasin (182), vipe (181) knoppsvane (176), stær (173) og toppdykker (167) + gråtrost (167).

Året 2023 startet med mye snø og en kald mars måned, noe som ga en sein vår med nysnø og delvis snødekt mark til langt ut i april. Mange tidligtrekkende arter ankom derfor seinere enn normalt. Mai og juni ble derimot preget av tørke, mens juli og spesielt august ble svært våte med store flomskader på Østlandet (ref. Hans). Mye nedbør og høy vannstand i Fiskumvannet ga gode forhold for andefugler og vadere inne på den bløte beitemarka, med rekordforekomst for mange vaderarter på høsttrekket dette året.

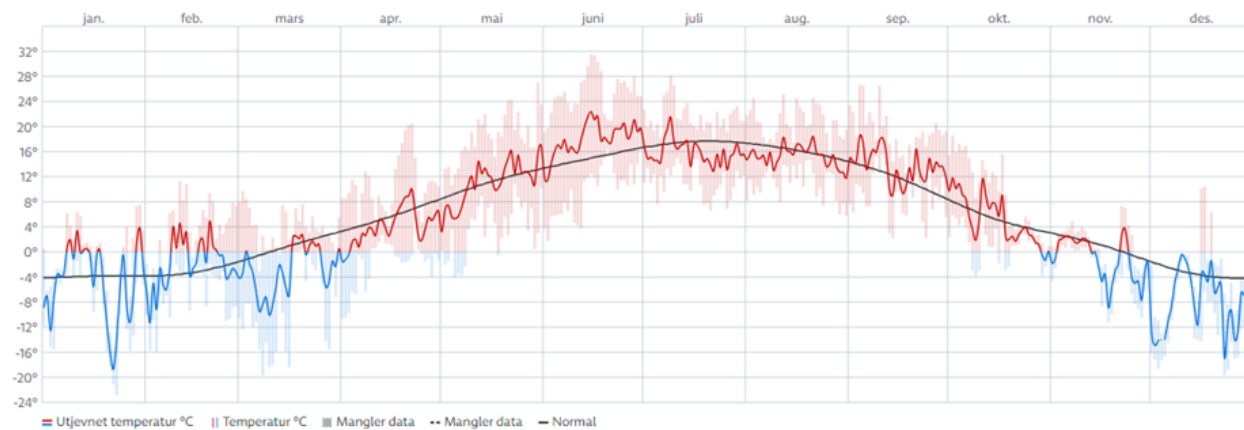

Sein vår i Bergsvingen 07.04.23. Foto: SST

Værforhold og sesongvariasjoner

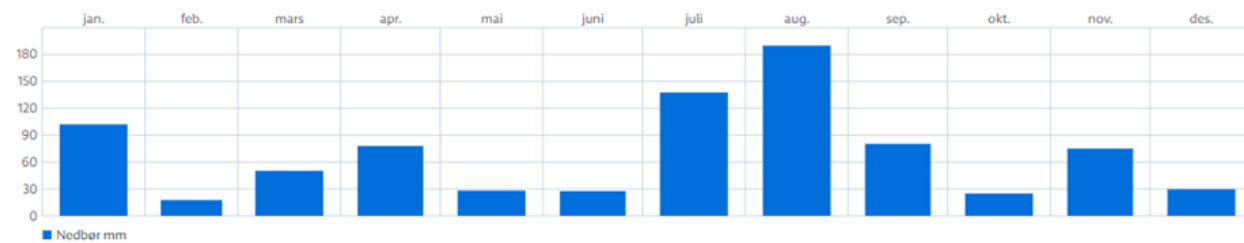
Temperatur

Januar 2023–desember 2023

Nedbør

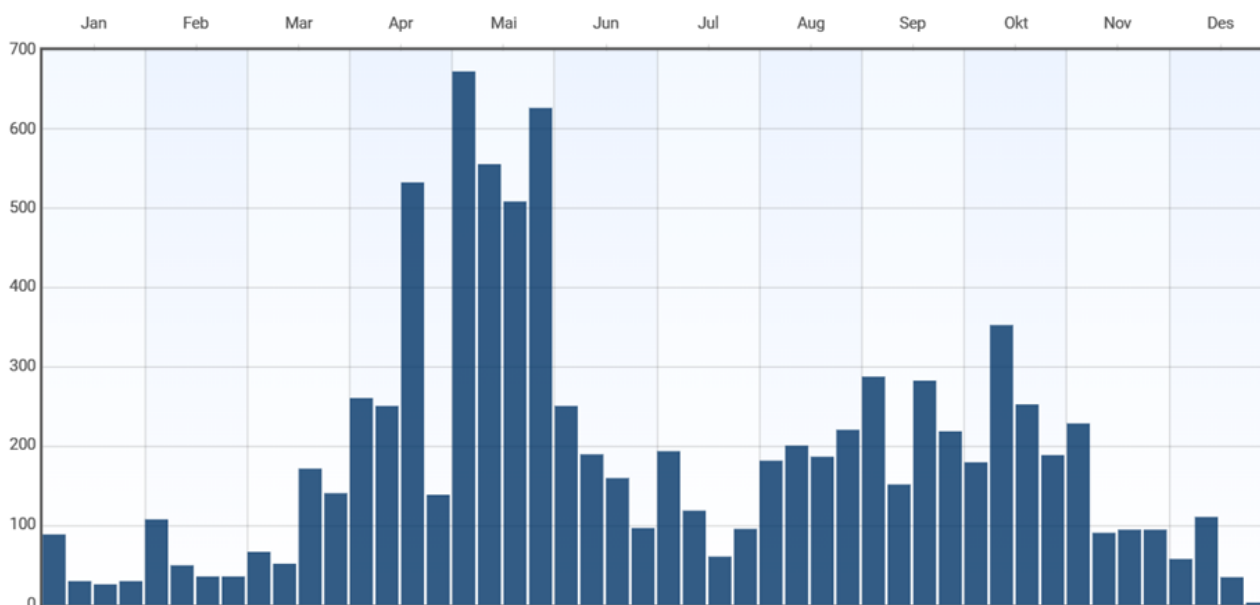
Januar 2023–desember 2023

Temperatur og nedbørsutvikling i Hokksund i 2023 jamført normalen for perioden 1991-2020. Kilde: Yr.no

Året 2023 var som helhet litt kjøligere enn normalt med en årsmiddeltemperatur i Hokksund-området på 0,3 grad under normalen (1991-2020). Året startet snørikt og ble etterfulgt av en svært kald mars måned med 2,6 grader under normal temperatur. Snøen ble derfor liggende til et godt stykke ut i april, og isen gikk ikke på Fiskumvannet før siste uka i april, så det ble en sein vår. Været i mai og spesielt juni var svært tørt og varmt, noe som førte til avlingskader i jordbruket. Resten av sommeren ble derimot kjølig og svært nedbørsrik. Ekstremværet Hans fra 7. til 9. august førte til store flomskader på Østlandet og resulterte i over det dobbelt av normal nedbør i august. Høy vannstand i Fiskumvannet ga våte myrer og en våt beitemark til ut i oktober, i stor kontrast til 2022 med ekstremt lav vannstand i Fiskumvannet. Det første snøfallet om høsten kom allerede i månedsskiftet oktober/november, mens vinterkulda satte inn for fullt fra midten av november. Isen la seg på Fiskumvannet de første dagene i desember. Slutten på året ble vesentlig kaldere enn normalt med 3 grader under normal gjennomsnittstemperatur for november og desember. Årsnedbøren endte på 125 % av normalen.

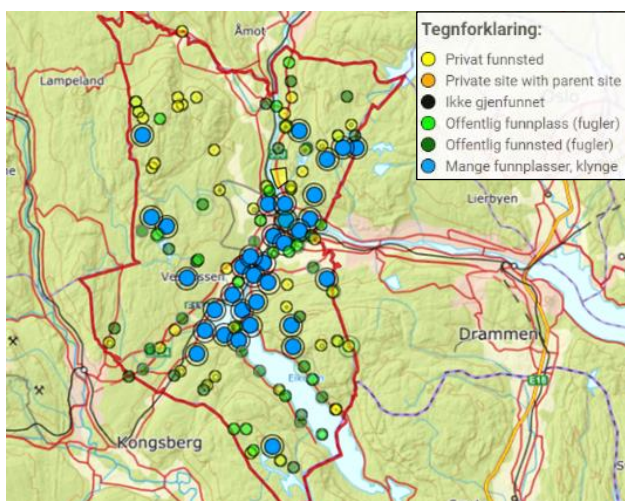
Figuren nedenfor viser sesongvariasjoner til antall registrerte fugleobservasjoner i Øvre Eiker i 2023. Histogrammet viser i hovedtrekk en relativt normal utvikling gjennom året med få observasjoner om vinteren, en markert topp om våren når trekkfuglene vender tilbake og folk vil ut for å se på fugl, etterfulgt av en stillere periode om sommeren når fuglesangen har stilnet og folk er i feriemodus. Deretter følger en ny litt mindre topp under høsttrekket i september-oktober. Sammenlignet med 2022 er det gjort færre observasjoner i mars pga. den seine våren, og i tørkemåneden juni. Det ble gjort flere observasjoner utover høsten enn i året før, trolig pga. gode forhold for vadere under høsttrekket og besøk av den sjeldne kuhegra i oktober.

Sesongvariasjoner i antallet observasjoner per uke i Øvre Eiker registrert på Artsobservasjoner i 2023.

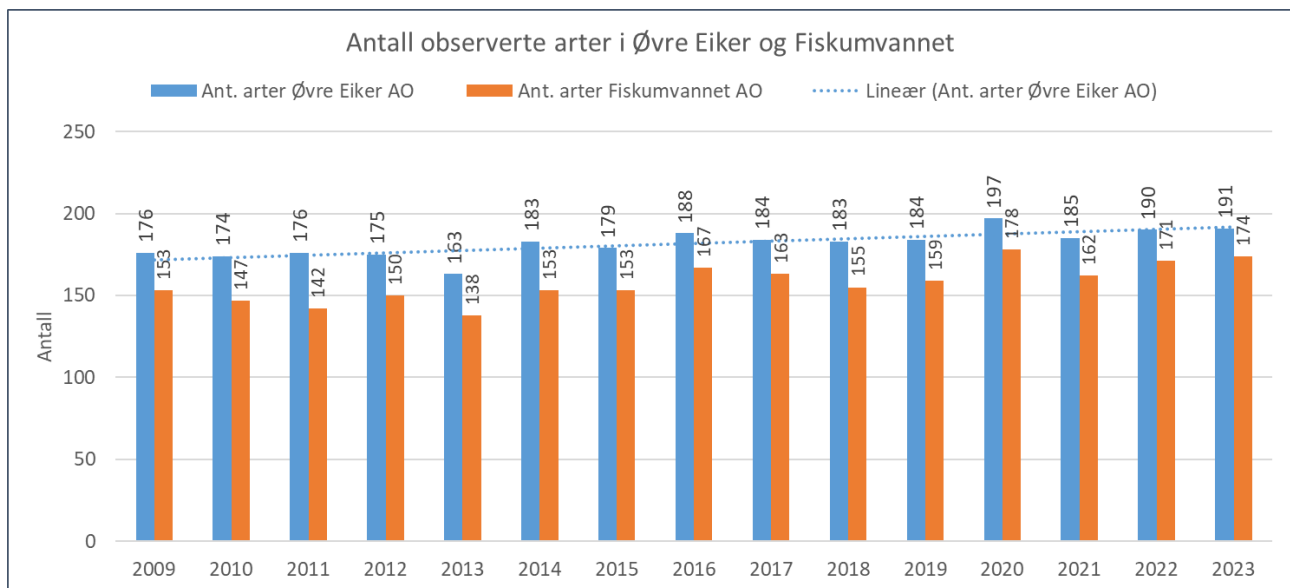
Rapportområder og dekningsgrad

Kartet til høyre viser lokaliteter i Øvre Eiker med fugleobservasjoner registrert på AO i 2023. Kartet viser et nokså normalt bilde over brukte funnsteder i kommunen. Hovedmengden av observasjonene er gjort ved Fiskumvannet og i kulturlandskapet mellom Darbu og Hokksund. Men som vi ser, er det også bra med observasjoner i sørlige deler av Finnemarka, på Vestsida, samt på Mjøndalsskauen og langs Eikeren. Det er som tidligere år relativt få funn i Holtefjell-området og i Mastebogen-Øksne området.

Endringer i perioden 2009-2023

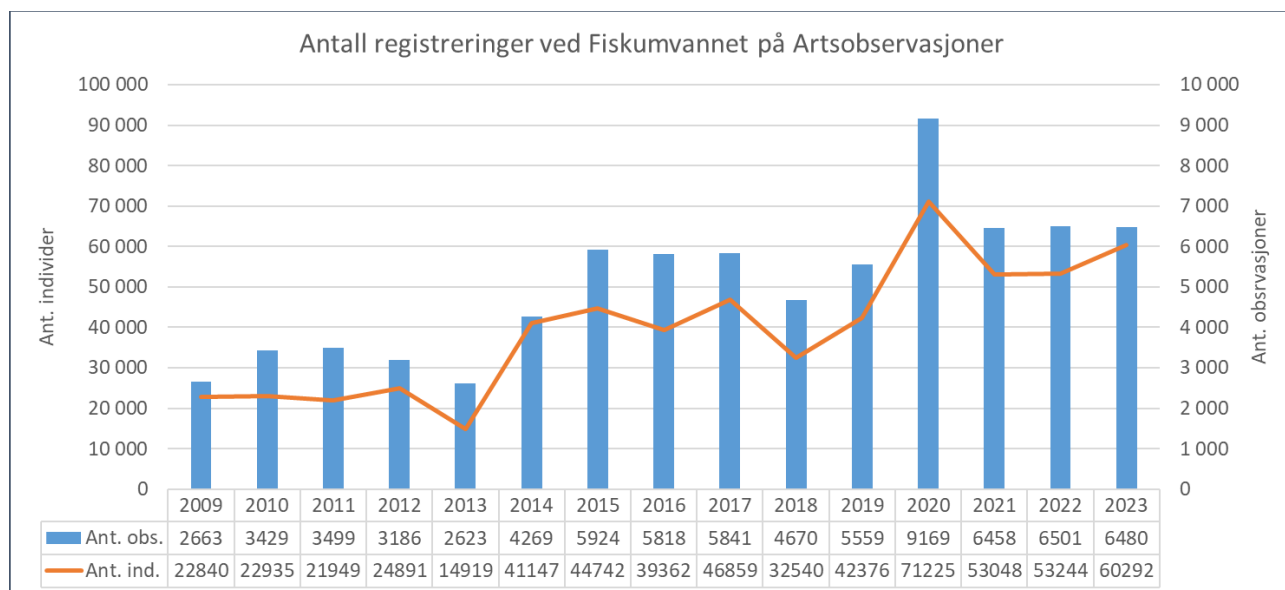
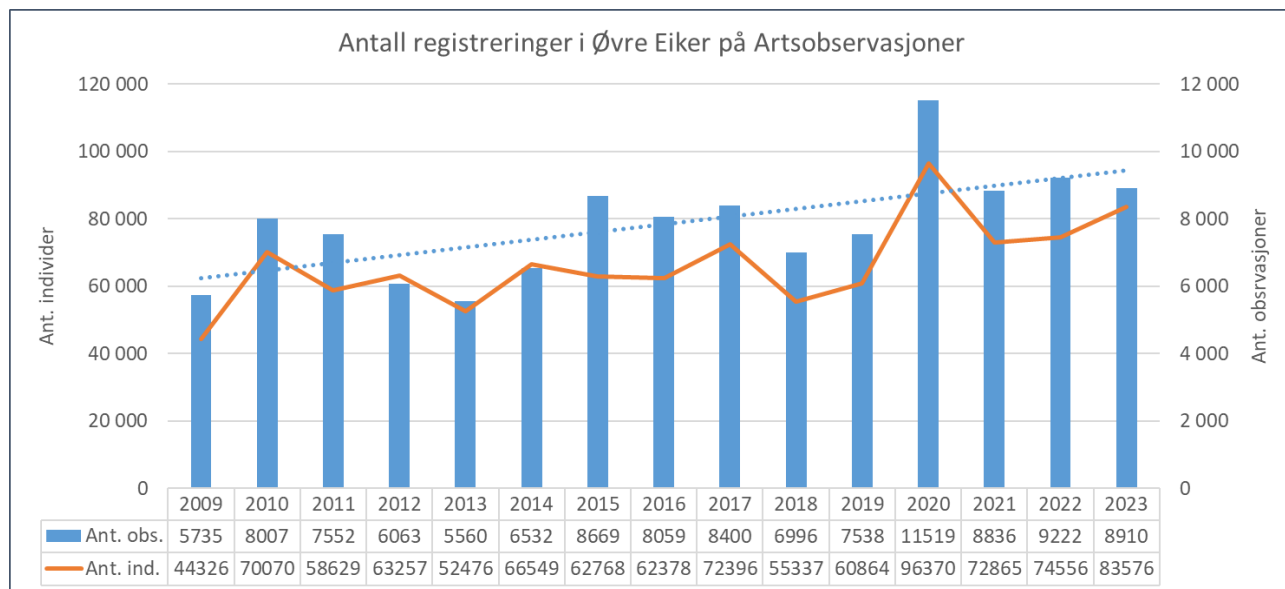
For å forstå og tolke resultatene fra fugleåret 2023, er det viktig å vurdere disse opp mot tidligere års registreringer. Vi skal derfor se på noen generelle utviklingstrekk og endringer i 15-års perioden 2009-2023. Figuren nedenfor viser antall observerte arter i kommunen og ved Fiskumvannet i perioden 2009-2023. I denne perioden er det i Øvre Eiker observert i gjennomsnitt 182 ± 8 arter per år, jamført 191 arter i 2023. Antall arter viser en signifikant og positiv trend på $+1 \%$ pa. for hele 15-års perioden. Ved Fiskumvannet er det til sammenligning observert i gjennomsnitt 158 ± 12 arter per år i perioden, jamført 174 arter i 2023 og med en tilsvarende positiv trend i perioden på $+1 \%$ pa. Men en kan merke seg at det i perioden 1994-2008 ble observert like mange arter per år ved Fiskumvannet som i inneværende periode (160 ± 8 arter per år), så langtidstrenden er nok flattere enn det en får inntrykk av fra grafen nedenfor.

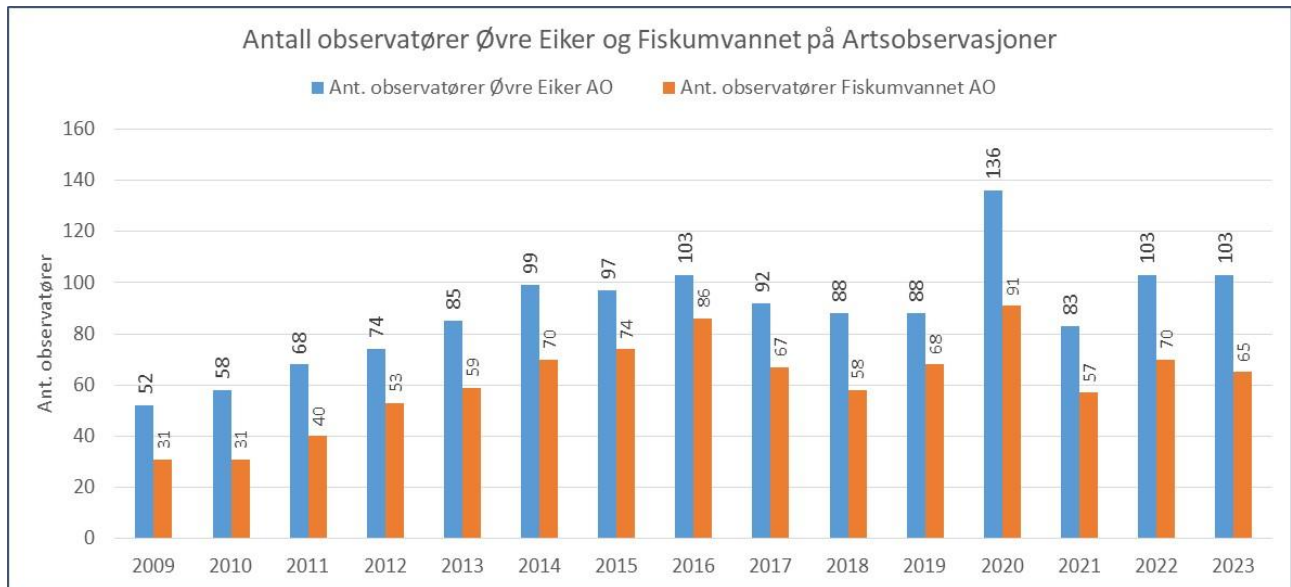
Det er utført flere analyser for å vurdere om artsantallet kan ha en sammenheng med f.eks. værforholdene i rapportåret. Det kan se ut som milde vintre og en varm og fin vår er gunstig for antall observerte arter. Det er derfor mulig at langsiktige klimaendringer mot et stadig varmere klima, kan bidra til en positiv langtidstrend i antall observerte arter ved at sjeldne, varmekjære arter blir observert stadig hyppigere. Flere vurderinger av hvordan været kan påvirke fuglelivet, som f.eks. trekkfuglenes ankomsttider om våren, ble presentert i rapporten «Fugler i Øvre Eiker 2009-2019». De fleste trekkfugler ankommer nå i gjennomsnitt en uke tidligere enn for 20-30 år siden. 2023 ble derimot et lite tilbakeslag på denne trenden da flere tidlige-trekkende arter ankom seinere enn normalt pga. den kalde og seine våren. Dette gjaldt bl.a. artene vipe, enkeltbekkasin, hettemåke, skogdue, sanglerke, heipiplerke, stær og sivpurv.

Per 2022 var det observert totalt 274 arter i Øvre Eiker, av disse er det 7 såkalte ikke-spontane D- og E-arter (svartsvane, snøgås, moskusand, raphøne, fasan, fagerfasan og gråhodealbatross). Dette er arter som enten er satt ut i naturen eller rømt fra fangenskap. Ved Fiskumvannet alene var det til sammenligning observert totalt 254 arter per 2022. Av disse er det 6 ikke-spontane arter (de samme som for Øvre Eiker minus fagerfasan). I 2023 ble det som nevnt, observert en ny art for kommunen: kuhegre. Antall arter økte dermed til totalt 275. På Fiskumvannet ble det observert to nye arter: kuhegre og lappiplerke, noe som økte totalt antall arter der til 256. Dette gjør Fiskumvannet til en av de mest artsrike innlandslokalitetene i Norge og Øvre Eiker til den mest artsrike kommunen i Buskerud. Det ble gjort et lite poeng av at vi etter observasjonen av en lappiplerke 21. september, hadde nådd 249 «gode» arter (ekskl. D- og E-artene) på Fiskumvannet, og det ble spekulert i hvilken art som kunne bli nr. 250. Kuhegra som dukket opp den 12. oktober, ble en verdig markering av art nr. 250, men den arten var det nok ingen som hadde forutsett.

Figurene nedenfor viser utviklingen i antall registrerte observasjoner og antall individer per år i perioden 2009-2023 for Øvre Eiker totalt og for Fiskumvannet separat. Gjennomsnittlig antall observasjoner i Øvre Eiker i 15-års perioden er på 7840 ± 1559 observasjoner, jamført 8910 observasjoner i 2023 som er 3 % ned fra 2022, men på linje med 2021. Det er lagt inn en trendlinje på antall observasjoner som viser en signifikant positiv utvikling ($p < 0,05$) med +3 % pa. i gjennomsnitt for perioden. Selv om en del av denne økningen nok skyldes økt rapporteringsfrekvens fra stadig flere aktive observatører, så indikerer det også en positiv utvikling i fuglelivet i 15-års perioden, jf. den positive trenden i antall observerte arter.

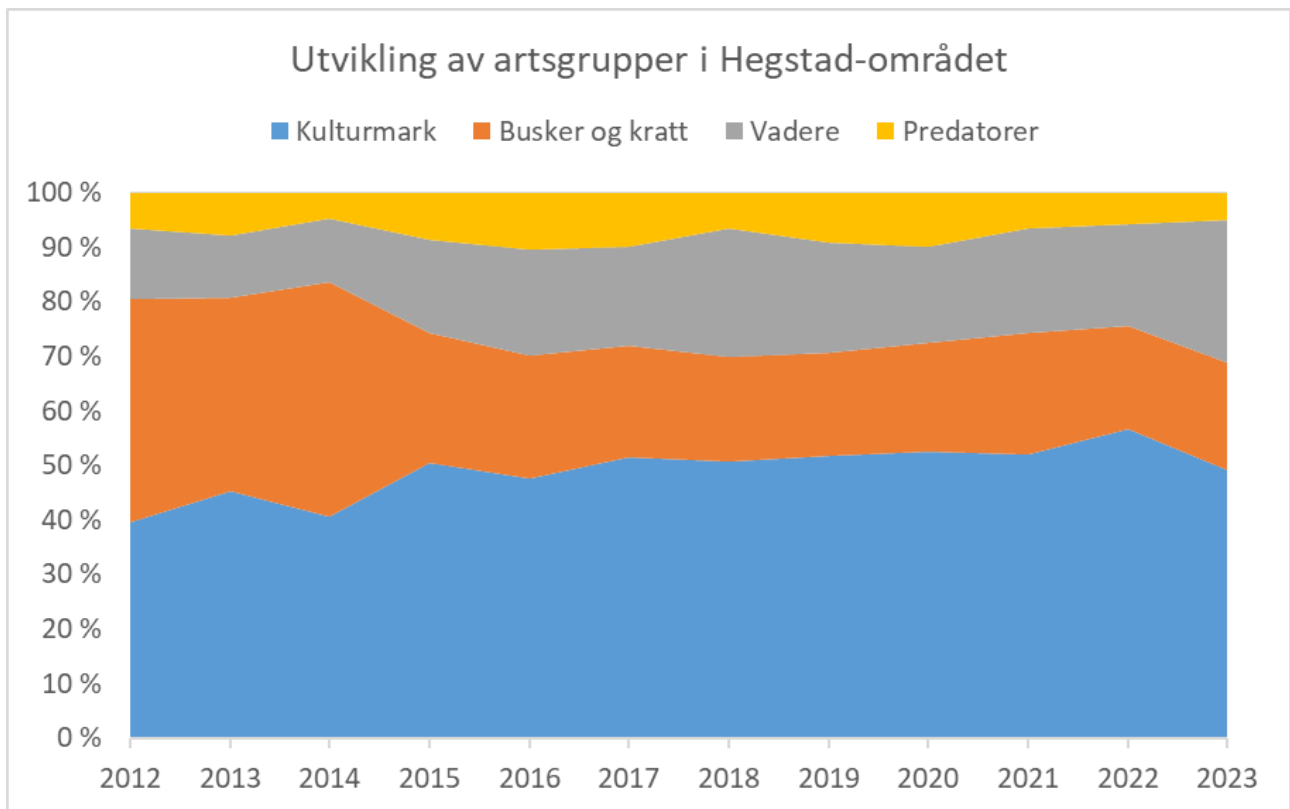
Det er interessant å merke seg at den positive trenden og økningen i antall observasjoner etter 2014, i hovedsak skyldes en økning i antall observasjoner ved Fiskumvannet, jf. figurene ovenfor. Det samme gjelder også den store og uventede økningen i antall observasjoner i «koronaåret» 2020. Dette må skyldes at Fiskumvannet er blitt en mer populær og lettere tilgjengelig lokalitet etter at den nye kloppa stien og beitemarka på Hegstad ble anlagt i 2014-2015. Denne tilretteleggingen har nok tiltrukket seg flere observatører og resultert i flere besøk og flere rapporteringer fra denne lokaliteten i seinere år. I seksårs perioden 2009-2014 lå andelen observasjoner fra Fiskumvannet på 50 % av totalt antall observasjoner i Øvre Eiker. I den siste niårs perioden 2015-2023 har denne andelen økt til 72 %. I tillegg til økt tilgjengelighet, har trolig også funn av mange sjeldne arter ved Fiskumvannet de siste årene tiltrukket seg mange nye observatører fra andre deler av Buskerud så vel som fra nabofylkene.

Som vi ser av figuren ovenfor, så økte antall observatører som har rapportert funn på AO fra Øvre Eiker og Fiskumvannet, jevnt og trutt med i gjennomsnitt 10-15 % p.a. i perioden 2009-2016. I de påfølgende årene har antall observatører flatet ut og endatil gått litt ned igjen i perioder, uvisst av hvilken grunn. Men at flere personer er redde for å gå ut til fugletårnet pga. høylandsfeet som beiter der om sommeren, kan være en mulig forklaring. Året 2020 slo derimot tilbake med rekordmange 136 observatører. Hovedårsaken til denne kraftige økningen må tilskrives en effekt av koronapandemien som fikk mange personer ut på tur i naturen, noe som resulterte i en dobling av antall observasjoner våren 2020. Gjennomsnittlig antall observatører de ti siste årene ligger stabilt like i underkant av 100 personer per år (99). En skal her merke seg at det kun er en liten andel på 10 % av antall observatører som står for 95 % av antall registrerte observasjoner. Så endringer i feltinnsatsen til de 10 mest aktive rapportørene er nok mer avgjørende for endringer i antall observasjoner enn endringer i totalt antall observatører. Det at antall registrerte observasjoner generelt har økt en del i perioden 2009-2023, spesielt på Fiskumvannet, kan resultere i positive trender for enkeltarter uten at dette trenger å ha noe med en økt forekomst å gjøre. Dette forholdet gjør det litt vanskelig å tolke observerte trender for flere arter.

Den nye beitemarka som ble anlagt på Hegstadmyra i 2014-2015, er trolig den viktigste habitatsendringen med betydning for fuglelivet i kommunen de ti siste årene. Økt oppmerksomhet på fuglelivet på den restaurerte beitemarka og bedre tilgjengelighet som følge av ny kloppa sti ut til fugletårnet, har ført til at antall observasjoner i Hegstad-området har økt mye mer prosentvis etter 2015 enn antall observasjoner totalt for Fiskumvannet. Siden dette gjelder generelt for de fleste artene i området, blir det vanskelig å vurdere endringer i forekomsten til enkeltarter. Dette problemet forsterkes av at flere av dellokalitetene som nå benyttes til registrering på AO, først ble opprettet etter 2015. En måte vi kan omgå dette problemet på, er ved å se på den relative utviklingen av forholdet mellom ulike artsgrupper før og etter 2015.

Artene som forekommer i Hegstad-området (dvs. på dellokalitetene Hegstad, Hegstad beitemark, Hegstadmyra og Hegstadmyra sumpskog), er delt inn i følgende fire artsgrupper: kulturmarkas fugler (22 arter), arter knyttet til busker og kratt (20 arter), vadere (25 arter) og predatorer (20 arter). Vi har for enkelhets skyld latt vipe og storspove telle med både i artsgruppen «kulturmark» og «vadere», og gulerle og buskskvett telle med både i «kulturmark» og «busker og kratt». Dette påvirker i liten grad hovedtrekkene i figuren nedenfor som viser den relative utviklingen av forholdet mellom de nevnte artsgruppene i perioden 2012-2023. Merk at det er 4-5 ganger så mange observasjoner per år etter 2015 som før 2015.

Som vi ser av figuren ovenfor, er det en tydelig endring i sammensetningen av fuglefaunaen i Hegstad-området før og etter 2015 da beitemarka ble anlagt. I gjennomsnitt har artsgruppen «kulturmark» (bl.a. vipe, sanglerke, låvesvale, heipiplerke, linerle, skjære, stær, pilfink og gulspurv) økt sin andel fra 42 % før 2015 til 52 % etter. «Busker og kratt» (bl.a. flere sangere, rosenfink og sivspurv) er halvert fra 40 % til 20 %. «Vadere» har økt fra 12 % til 20 % og «predatorer» (rovfugler, ugler og varsler) har økt fra 6 % til 8 %, men avtatt litt igjen de siste par årene, muligens pga. flere dårlige smågnagerår. Endringene for alle gruppene har flatet litt ut i seinere år, men med en markant endring i 2023, der andelen vadere har økt til 26 % på bekostning av de andre artegruppene. Antall vadere økte fra tidligere typisk 12-15 arter per år til 21 arter i 2023! For de andre artsgruppene er artsantallet mer stabilt. Arter tilhørende «busker og kratt» drar fordel av at det nå blir registrert flere observasjoner av fugler tilhørende denne artsgruppen i sumpskogen etter at denne delokaliteten ble opprettet i desember 2018. Ser vi på trender i hele perioden 2012-2023, så viser lineære regresjonsanalyser en signifikant økning ($p < 0,05$) i andelen til kulturmarkas fugler og vadefugler og en signifikant nedgang i andelen til arter tilhørende «busker og kratt», mens for predatorer er det ingen signifikant trend i perioden.

I hovedtrekk er denne utviklingen som forventet etter at krattskogen på Hegstadmyra ble fjernet i 2014 og beitedyr (høylandsfe og sauer) sluppet på beite fra ultimo mai til ultimo september. Ingen sauer har beitet her de siste par årene kun høylandsfe. Erler, piplerker, trost og stær er eksempler på arter som drar fordel av et rikere insektliv og mer meitemark på beitemarka, noe også den nye kulturmarksarten kuhegre satte pris på. Den fuktige beitemarka med lav, beita vegetasjon har vist seg å være gunstig for bl.a. bekkasiner på trekket. Vipa er den vanligste vaderen på beitemarka med tre hekkende par i 2023. Mye nedbør og høy vannstand i Fiskumvannet på seinsommeren 2023 ga gode forhold for andefugler og vadere inne på den bløte beitemarka, med rekordforekomst for mange vaderarter på høsttrekket dette året. Sandlo og polarsnipe var nye vaderarter på beitemarka i august 2023. Grågåsa har de siste par årene utøvd et ganske stort beitetrykk på beitemarka i området innenfor den «blå borden» ute langs takrørskanten. Opptil 280 ind. ble observert her i august 2023.

Tabellarisk oversikt over registrerte artsobservasjoner i Øvre Eiker 2023

Tabell 2 nedenfor gir en oversikt over observerte fuglearter i Øvre Eiker i 2023 sammenlignet med gjennomsnittet for hele 15-års perioden 2009-2023. Kolonnen «Snitt» viser gjennomsnittlig antall observasjoner i 15-års perioden ± standardavviket for årsobservasjonene. Antall observasjoner i 2023 som ligger innenfor dette intervallet, kan ansees som normale for arten. Antall observasjoner som ligger utenfor intervallet «gjennomsnitt ± 2 standardavvik», må ansees som uvanlig høye eller lave for arten. Statistisk sett er det mindre enn 5 % sannsynlig at antallet skal ligge utenfor dette intervallet. Slike uvanlige registreringer er i tabellen markert med rødt (uvanlig høyt antall) eller blått (uvanlig lavt antall).

Symbol	Forklaring til kolonne «Trend»
++ / --	Sterk signifikant økning/nedgang i antall observasjoner på > 25 % pa. i perioden 2009-2023 (p < 0,05)
+ / -	Signifikant økning/nedgang i antall observasjoner på < 25 % pa. i perioden 2009-2023 (p < 0,05)
(+) / (-)	Positiv/negativ trend med noe lavere signifikans enn angitt ovenfor (p < 0,10)
0	Stabil trend/ingen markert endring i antall observasjoner per år i perioden 2009-2023

Statistisk signifikant betyr at det er < 5 % sannsynlig at angitt trend er feil (basert på t-test med p < 0,05).

Det er viktig å merke seg at dataene i tabelloversikten nedenfor er basert på antall observasjoner registrert på Artsobservasjoner. Siden disse registreringene avhenger av antall observatører og deres rapporteringsvaner, trenger ikke antall observasjoner og trender i tabellen nødvendigvis å avspeile reelle bestandsendringer for artene i kommunen. Til det kreves mer systematiske takseringer av fuglelivet. Men de gir en god indikasjon på mulige endringer i forekomsten over en periode på 15 år. Bare arter som er observert i 2023, er med i Tabell 2. Artsrekkefølgen følger ny taksonomi og systematikk fra IOC World Bird List i samsvar med den nye, oppdaterte artsrekkefølgen på Artsobservasjoner.

Tabell 2: Oversikt over antall registrerte observasjoner per art i 2023.

Art	Snitt 2009-2023	2023	Trend	Kommentar
Kanadagås <i>Branta canadensis</i>	83 ± 27	88	0	
Hvitkinngås <i>Branta leucopsis</i>	6 ± 8	9	(+)	
Grågås <i>Anser anser</i>	187 ± 90	270	+	Økning på 10 % pa.
Taigasædgås <i>Anser fabalis</i> (+ ub. sædgås)	3 ± 5	17	0	Mange observasjoner høsten 2023.
Kortnebbgås <i>Anser brachyrhynchus</i>	36 ± 15	34	(+)	
Tundragås <i>Anser albifrons</i>	2 ± 6	22	0	Mange observasjoner høsten 2023.
Knoppsvane <i>Cygnus olor</i>	155 ± 33	170	0	
Sangsvane <i>Cygnus cygnus</i>	111 ± 39	131	+	Økning på 5 % pa.
Gravand <i>Tadorna tadorna</i>	1 ± 1	1	0	
Knekkand <i>Anas querquedula</i>	12 ± 14	20	+	Toppår i 2021.
Skjeand <i>Anas clypeata</i>	9 ± 7	26	0	
Snadderand <i>Anas strepera</i>	1 ± 2	4	0	
Brunnakke <i>Anas penelope</i>	64 ± 27	105	+	Økning på 6 % pa.
Stokkand <i>Anas platyrhynchos</i>	209 ± 51	262	+	Økning på 4 % pa.
Stjertand <i>Anas acuta</i>	6 ± 5	18	+	Økning på 13 % pa.
Krikkand <i>Anas crecca</i>	84 ± 23	118	+	Økning på 4 % pa.
Taffeland <i>Aythya ferina</i>	5 ± 4	3	0	
Toppand <i>Aythya fuligula</i>	117 ± 42	141	+	Økning på 5 % pa.
Bergand <i>Aythya marila</i>	12 ± 12	20	0	
Sjørørre <i>Melanitta fusca</i>	2 ± 4	1	0	
Svartand <i>Melanitta nigra</i>	17 ± 13	15	+	Økning på 9 % pa.
Havelle <i>Clangula hyemalis</i>	6 ± 10	11	0	
Kvinand <i>Bucephala clangula</i>	204 ± 51	212	+	Økning på 4 % pa.
Laksand <i>Mergus merganser</i>	53 ± 12	68	+	Økning på 3 % pa.
Siland <i>Mergus serrator</i>	29 ± 11	16	0	
Jerpe <i>Bonasa bonasia</i>	9 ± 7	4	(-)	
Lirype <i>Lagopus lagopus</i>	0,5 ± 0,5	1	+	
Storfugl <i>Tetrao urogallus</i>	7 ± 5	2	-	Nedgang på -16 % pa.
Orrfugl <i>Tetrao tetrix</i>	11 ± 7	3	-	Nedgang på -13 % pa. Få obs. de siste årene.
Vaktel <i>Coturnix coturnix</i>	17 ± 13	11	0	

Art	Snitt 2009-2023	2023	Trend	Kommentar
Nattravn <i>Caprimulgus europaeus</i>	10 ± 8	29	+	Økning på 12 % pa.
Tårnseiler <i>Apus apus</i>	66 ± 13	64	0	
Gjøk <i>Cuculus canorus</i>	12 ± 7	21	0	
Bydue <i>Columba livia domestica</i>	40 ± 16	50	+	Økning på 6 % pa.
Skogdue <i>Columba oenas</i>	7 ± 5	3	0	
Ringdue <i>Columba palumbus</i>	160 ± 33	139	0	
Tyrkerdue <i>Streptopelia decaocto</i>	7 ± 6	3	0	
Vannrikse <i>Rallus aquaticus</i>	9 ± 12	3	0	
Myrrikse <i>Porzana porzana</i>	5 ± 12	5	0	
Sivhøne <i>Gallinula chloropus</i>	4 ± 3	5	0	
Sothøne <i>Fulica atra</i>	106 ± 35	121	0	Oppgang igjen i 2023.
Trane <i>Grus grus</i>	73 ± 26	92	+	Økning på 5 % pa.
Dvergdykker <i>Tachybaptus ruficollis</i>	25 ± 16	47	+	Økning på 11 % pa.
Toppsykker <i>Podiceps cristatus</i>	141 ± 52	159	+	Økning på 6 % pa.
Hornpsykker <i>Podiceps auritus</i>	13 ± 20	4	0	
Tjeld <i>Haemantopus ostralegus</i>	3 ± 2	6	+	Økning på 10 % pa.
Tundralo <i>Pluvialis squatarola</i>	2 ± 2	2	(+)	
Heilo <i>Pluvialis apricaria</i>	14 ± 9	27	0	
Sandlo <i>Charadrius hiaticula</i>	6 ± 7	7	+	Økning på 14 % pa.
Dverglo <i>Charadrius dubius</i>	3 ± 3	9	0	
Vipe <i>Vanellus vanellus</i>	135 ± 46	171	+	Økning på 6 % pa.
Småspove <i>Numenius phaeopus</i>	7 ± 6	11	+	Økning på 12 % pa.
Storspove <i>Numenius arquata</i>	15 ± 8	31	+	Økning på 7 % pa.
Kvartbekkasin <i>Lymnocyptes minimus</i>	4 ± 4	12	+	Økning på 16 % pa.
Rugde <i>Scolopax rusticola</i>	15 ± 7	4	0	
Dobbeltbekkasin <i>Gallinago media</i>	6 ± 9	22	(+)	
Enkeltbekkasin <i>Gallinago gallinago</i>	124 ± 57	182	+	Økning på 9 % pa.
Strandsnipe <i>Actitis hypoleucos</i>	33 ± 14	70	+	Økning på 6 % pa.
Skogsnipe <i>Tringa ochropus</i>	40 ± 14	48	0	
Grønnstilk <i>Tringa glareola</i>	37 ± 14	65	+	Økning på 6 % pa.
Rødstilk <i>Tringa totanus</i>	12 ± 9	32	+	Økning på 12 % pa.
Gluttsnipe <i>Tringa nebularia</i>	24 ± 11	42	+	Økning på 6 % pa.
Steinvender <i>Arenaria interpres</i>	0 ± 0,5	1	0	Sist observert i 2011.
Polarsnipe <i>Calidris cantus</i>	0,5 ± 1	1	0	
Brushane <i>Philomachus pugnax</i>	11 ± 11	34	+	Økning på 17 % pa.
Sandløper <i>Calidris alba</i>	0 ± 0,5	1	0	Sist observert i 1997.
Myrsnipe <i>Calidris alpina</i>	8 ± 8	25	+	Økning på 13 % pa.
Dvergsnipe <i>Calidris minuta</i>	0,5 ± 0,5	1	+	Økning på 23 % pa.
Rødnebbterne <i>Sterna paradisaea</i>	1 ± 2	8	0	
Makrellterne <i>Sterna hirundo</i>	3 ± 2	6	0	
Dvergmåke <i>Hydrocoloeus minutus</i>	1 ± 2	5	(+)	
Krykkje <i>Rissa tridactyla</i>	0 ± 0,5	2	++	Økning på 36 % pa. Sist observert i 2022.
Hettemåke <i>Larus ridibundus</i>	11 ± 5	19	(+)	
Fiskemåke <i>Larus canus</i>	68 ± 19	97	+	Økning på 4 % pa.
Gråmåke <i>Larus argentatus</i>	56 ± 17	53	+	Økning på 4 % pa.
Svartbak <i>Larus marinus</i>	12 ± 9	16	+	Økning på 10 % pa.
Sildemåke <i>Larus fuscus</i>	29 ± 20	67	+	Økning på 13 % pa.
Lomvi <i>Uria aalga</i>	1 ± 2	7	(+)	
Smålom <i>Gavia stellata</i>	1 ± 1	5	+	Økning på 16 % pa.
Storlom <i>Gavia arctica</i>	26 ± 15	39	+	Økning på 10 % pa.
Storskarv <i>Phalacrocorax carbo</i>	73 ± 34	87	+	Økning på 8 % pa.
Kuhegre <i>Bubulcus ibis</i>	2 ± 8	30	0	Ny art for Øvre Eiker!
Gråhegre <i>Ardea cinerea</i>	68 ± 25	71	+	Økning på 5 % pa.
Fiskeørn <i>Pandion haliaetus</i>	24 ± 13	37	+	Økning på 6 % pa.
Vepsevåk <i>Pernis apivorus</i>	6 ± 3	8	0	

Art	Snitt 2009-2023	2023	Trend	Kommentar
Kongeørn <i>Aquila chrysaetos</i>	7 ± 4	18	0	
Spurvehauk <i>Accipiter nisus</i>	51 ± 12	46	+	Økning på 3 % pa.
Hønehauk <i>Accipiter gentilis</i>	33 ± 9	39	0	
Sivhauk <i>Circus aeruginosus</i>	47 ± 25	54	+	Økning på 8 % pa.
Myrhauk <i>Circus cyaneus</i>	7 ± 4	16	(+)	
Steppehauk <i>Circus macrourus</i>	0,5 ± 0,5	2	++	Økning på 28 % pa. Sist observert i 2021.
Havørn <i>Haliaeetus albicilla</i>	3 ± 2	3	0	
Fjellvåk <i>Buteo lagopus</i>	3 ± 3	9	+	Økning på 15 % pa.
Musvåk <i>Buteo buteo</i>	113 ± 38	114	+	Økning på 5 % pa.
Haukugle <i>Surnia ulula</i>	9 ± 19	1	0	
Spurveugle <i>Glaucidium passerinum</i>	9 ± 6	9	+	Økning på 8 % pa.
Jordugle <i>Asio flammeus</i>	4 ± 6	2	0	
Kattugle <i>Strix aluco</i>	9 ± 5	8	-	Nedgang på -6 % pa.
Lappugle <i>Strix nebulosa</i>	0 ± 0,5	1	0	
Vendehals <i>Jynx torquilla</i>	12 ± 8	9	0	
Tretåspett <i>Picoides tridactylus</i>	4 ± 2	1	0	
Dvergspett <i>Dendrocopos minor</i>	7 ± 7	18	+	Økning på 13 % pa.
Flaggspett <i>Dendrocopos major</i>	79 ± 23	63	0	
Svartspett <i>Dryocopus martius</i>	24 ± 8	22	0	
Grønnspekk <i>Picus viridis</i>	13 ± 5	4	-	Nedgang på -5 % pa.
Gråspett <i>Picus canus</i>	13 ± 6	6	0	
Tårnfalk <i>Falco tinnunculus</i>	24 ± 18	39	0	
Dvergfalk <i>Falco columbarius</i>	14 ± 6	5	0	
Lerkefalk <i>Falco subbuteo</i>	28 ± 15	32	+	Økning på 9 % pa.
Vandrefalk <i>Falco peregrinus</i>	24 ± 15	25	0	
Pirol <i>Oriolus oriolus</i>	0,5 ± 1	1	(-)	Sist observert i 2011.
Varsler <i>Lanius excubitor</i>	36 ± 20	39	0	
Tornskate <i>Lanius collurio</i>	16 ± 8	24	(+)	
Nøtteskrike <i>Garrulus glandarius</i>	61 ± 20	47	-	Nedgang på -4 % pa.
Skjære <i>Pica pica</i>	149 ± 44	127	-	Nedgang på -4 % pa.
Nøttekråke <i>Nucifraga caryocatactes</i>	9 ± 4	7	0	
Kaie <i>Corvus monedula</i>	73 ± 21	94	+	Økning på 4 % pa.
Kornkråke <i>Corvus frugilegus</i>	10 ± 8	26	(+)	
Kråke <i>Corvus cornix</i>	214 ± 56	265	+	Økning på 4 % pa.
Ravn <i>Corvus corax</i>	70 ± 20	54	0	
Sidensvans <i>Bombycilla garrulus</i>	15 ± 8	23	0	
Svartmeis <i>Periparus ater</i>	23 ± 10	8	-	Nedgang på -6 % pa.
Toppmeis <i>Lophophanes cristatus</i>	19 ± 9	31	0	
Løvmeis <i>Poecile palustris</i>	4 ± 4	6	0	
Granmeis <i>Poecile montanus</i>	34 ± 14	20	-	Nedgang på -6 % pa.
Blåmeis <i>Cyanistes caeruleus</i>	177 ± 50	128	0	
Kjøttmeis <i>Parus major</i>	183 ± 55	149	0	
Sanglerke <i>Alauda arvensis</i>	135 ± 50	141	+	Økning på 7 % pa.
Fjellerke <i>Eremophila alpestris</i>	0 ± 1	3	0	Sist observert i 2008.
Sandsvale <i>Riparia riparia</i>	24 ± 11	24	0	
Låvesvale <i>Hirundo rustica</i>	106 ± 25	108	+	Økning på 3 % pa.
Taksvale <i>Delichon urbicum</i>	31 ± 12	27	0	
Stjertmeis <i>Aegithalos caudatus</i>	10 ± 8	14	+	Økning på 10 % pa.
Bøksanger <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	3 ± 2	3	(+)	
Løvsanger <i>Phylloscopus trochilus</i>	101 ± 21	118	(+)	
Gransanger <i>Phylloscopus collybita</i>	68 ± 26	94	+	Økning på 6 % pa.
Sivsanger <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	3 ± 3	2	0	
Busksanger <i>Acrocephalus dumetorum</i>	4 ± 6	1	0	
Rørsanger <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	26 ± 8	14	0	
Myrsanger <i>Acrocephalus palustris</i>	36 ± 15	61	0	

Art	Snitt 2009-2023	2023	Trend	Kommentar
Gulsanger <i>Hippolais icterina</i>	20 ± 7	24	0	
Munk <i>Sylvia atricapilla</i>	46 ± 14	47	0	
Hagesanger <i>Sylvia borin</i>	40 ± 11	43	(+)	
Møller <i>Sylvia curruca</i>	8 ± 4	15	0	
Tornsanger <i>Sylvia communis</i>	30 ± 9	31	0	
Fuglekonge <i>Regulus regulus</i>	12 ± 5	10	0	
Gjerdesmett <i>Troglodytes troglodytes</i>	38 ± 25	34	0	
Spettmeis <i>Sitta europaea</i>	60 ± 37	40	0	
Trekryper <i>Certhia familiaris</i>	14 ± 9	37	+	Økning på 9 % pa.
Stær <i>Sturnus vulgaris</i>	108 ± 53	173	+	Økning på 8 % pa.
Måltrost <i>Turdus philomelos</i>	48 ± 17	31	-	Nedgang på -5 % pa.
Duetrost <i>Turdus viscivorus</i>	21 ± 12	43	0	
Rødvingetrost <i>Turdus iliacus</i>	86 ± 28	88	0	
Svarttrost <i>Turdus merula</i>	111 ± 38	98	0	
Gråtrost <i>Turdus pilaris</i>	161 ± 30	166	0	
Ringtrost <i>Turdus torquatus</i>	6 ± 6	7	0	
Gråfluesnapper <i>Muscicapa striata</i>	25 ± 11	40	+	Økning på 6 % pa.
Rødstrupe <i>Erithacus rubecula</i>	95 ± 30	65	-	Nedgang på -4 % pa.
Blåstrupe <i>Luscinia svecica</i>	4 ± 4	1	0	
Svarthvit fluesnapper <i>Ficedula hypoleuca</i>	35 ± 16	46	0	
Rødstjert <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	4 ± 2	3	(-)	
Buskskvett <i>Saxicola rubetra</i>	77 ± 28	78	+	Økning på 7 % pa.
Steinskvett <i>Oenanthe oenanthe</i>	40 ± 17	34	+	Økning på 5 % pa.
Fossekall <i>Cinclus cinclus</i>	22 ± 12	29	(+)	
Pilfink <i>Passer montanus</i>	95 ± 42	52	-	Nedgang på -6 % pa.
Gråspurv <i>Passer domesticus</i>	22 ± 13	23	0	
Jernspurv <i>Prunella modularis</i>	25 ± 11	14	0	
Gulerle <i>Motacilla flava</i>	38 ± 27	70	+	Økning på 12 % pa.
Vintererle <i>Motacilla cinerea</i>	14 ± 9	23	+	Økning på 11 % pa.
Linerle <i>Motacilla alba</i>	164 ± 41	199	+	Økning på 5 % pa.
Heipiplerke <i>Anthus pratensis</i>	82 ± 37	106	+	Økning på 8 % pa.
Trepiplerke <i>Anthus trivialis</i>	21 ± 6	19	0	
Lappiplerke <i>Anthus cervinus</i>	0 ± 0,5	1	(+)	Sist observert i 2020.
Bokfink <i>Fringilla coelebs</i>	173 ± 32	158	0	
Bjørkefink <i>Fringilla montifringilla</i>	39 ± 14	36	-	Nedgang på -5 % pa.
Kjernebiter <i>Coccoth. coccothraustes</i>	21 ± 12	10	-	Nedgang på -7 % pa.
Dompap <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	62 ± 34	80	-	Nedgang på -7 % pa.
Rosenfink <i>Carpodacus erythrinus</i>	49 ± 16	44	+	Økning på 4 % pa.
Grønnfink <i>Carduelis chloris</i>	109 ± 53	73	-	Nedgang på -7 % pa.
Bergirisk <i>Carduelis flavirostris</i>	12 ± 15	12	0	
Tornirisk <i>Carduelis cannabina</i>	25 ± 14	20	0	
Gråsisik <i>Carduelis flammea</i>	40 ± 18	49	0	
Brunsisik <i>Carduelis cabaret</i>	19 ± 16	42	+	Økning på 13 % pa.
Polarsisik <i>Carduelis hornemanni</i>	1 ± 1	1	0	
Furukorsnebb <i>Loxia pytyopsitacus</i>	3 ± 2	6	(+)	
Grankorsnebb <i>Loxia curvirostra</i>	12 ± 8	15	0	
Stillits <i>Carduelis carduelis</i>	74 ± 28	114	+	Økning på 5 % pa.
Grønnsisik <i>Carduelis spinus</i>	95 ± 31	112	0	
Snøspurv <i>Plectrophenax nivalis</i>	4 ± 4	1	0	
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	150 ± 36	115	0	
Sivspurv <i>Emberiza schoeniclus</i>	123 ± 42	132	+	Økning på 6 % pa.

Tabell 3: Arter observert i 2023 med påviste positive/negative trender i perioden 2009-2023.

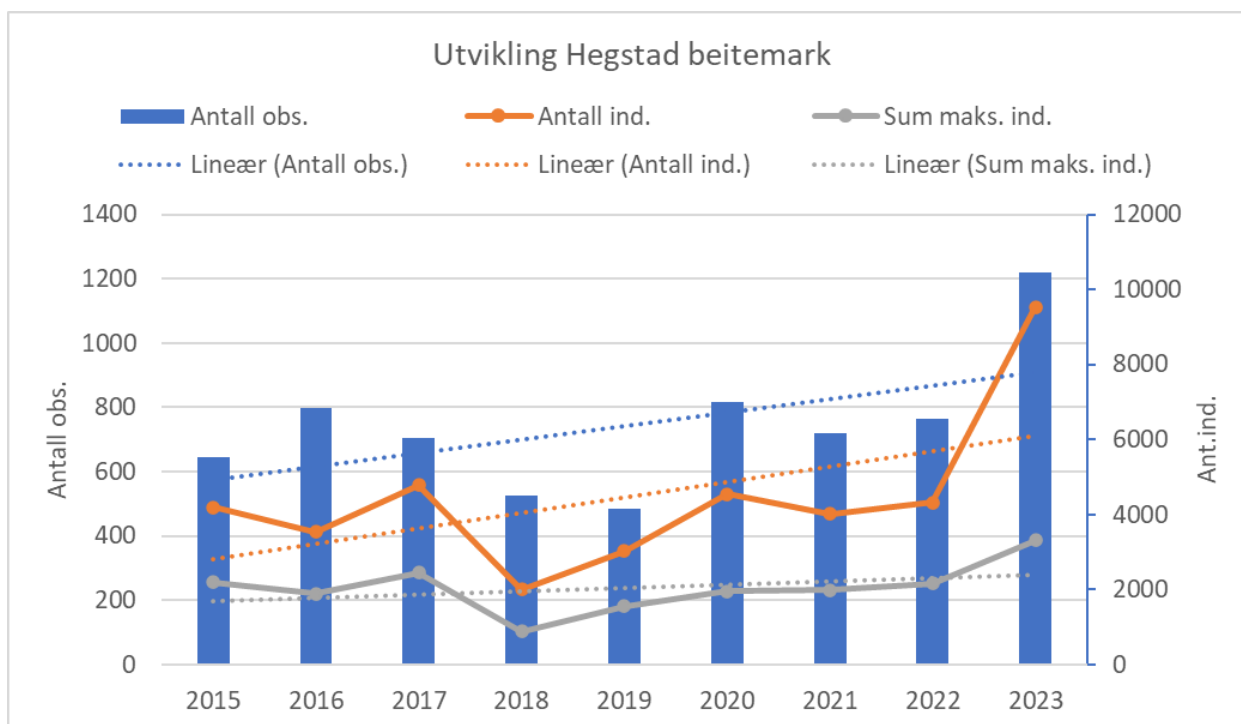
++ Økning >25% pa	+ Økning <25% pa		(+) Positiv trend	(-) Negativ trend	- Nedgang <25% pa	-- Nedgang >25% pa
Krykkje	Grågåås	Svartbak	Hvitkinngås	Jerpe	Storfugl	
Steppehauk	Sangsvane	Sildemåke	Kortnebbgås	Pirol	Orrfugl	
	Knekkand	Smålom	Tundralo	Rødstjert	Kattugle	
	Brunnakke	Storlom	Dobbeltbekkasin		Grønnspekk	
	Stokkand	Storskarv	Dvergmåke		Nøtteskrike	
	Stjertand	Gråhegre	Hettemåke		Skjære	
	Krikkand	Fiskeørn	Lomvi		Svartmeis	
	Toppand	Spurvehauk	Myrhauk		Granmeis	
	Svartand	Sivhauk	Tornskate		Måltost	
	Kvinand	Fjellvåk	Kornkråke		Rødstrupe	
	Laksand	Musvåk	Bøksanger		Pilfink	
	Lirype	Spurveugle	Løvsanger		Bjørkefink	
	Nattravn	Dvergspett	Hagesanger		Kjernebiter	
	Bydue	Lerkefalk	Fossefall		Dompap	
	Trane	Kaie	Lappiplerke		Grønnefink	
	Dvergdykker	Kråke	Furukorsnebb			
	Toppdykker	Sanglerke				
	Tjeld	Låvesvale				
	Sandlo	Stjertmeis				
	Vipe	Gransanger				
	Småspove	Trekryper				
	Storspove	Stær				
	Kvartbekkasin	Gråfluesnapper				
	Enkeltbekkasin	Buskskvett				
	Strandsnipe	Steinskvett				
	Grønnstilk	Gulerle				
	Rødstilk	Vintererle				
	Gluttsnipe	Linerle				
	Brushane	Heiplerke				
	Myrsnipe	Rosenfink				
	Dvergsnipe	Brunsisik				
	Fiskemåke	Stillits				
	Gråmåke	Sivspurv				
2	66	16	3	15	0	

Som vi ser, er det over fire ganger så mange arter med positiv trend (84) som med negativ trend (18). Antall arter med positiv trend økte med 12 fra 2022, mens de med negativ trend økte med én. Av de totalt 191 artene, har 44 % positiv trend, 9 % negativ trend og 47 % stabil trend uten signifikant endring i 15-års perioden. 22 % av de 191 artene har endret trend fra 2022 til 2023.

Det er som nevnt, registrert rekordmange observasjoner av fugler i Øvre Eiker de fire siste årene, og svært mange arter hadde sine beste år med rekordhøye antall observasjoner i 2020, 2022 og 2023. Dette er nok en viktig årsak til at så mange arter har fått en positiv trend i 15-års perioden. En del av denne økningen skyldes nok at rapporteringen på AO har økt generelt, men uten at artenes virkelige forekomst har økt tilsvarende. For flere av artene er det imidlertid påvist reelle bestandsøkninger i perioden, tenk bare på veksten i grågåasbestanden. Flere av trendene i oversikten er derfor reelle. Arter med negativ trend bør av samme grunn vektlegges mer enn de med positiv trend siden rapporteringen av disse har avtatt tross økt rapportering generelt. Her er det spesielt den negative utviklingen i antall rapporterte observasjoner av skogshøns (jerpe, storfugl og orrfugl) og skogsmeiser (svartmeis og granmeis) en bør merke seg. Disse negative trendene har vært stabile over flere år nå. For skogshøns kan økt underreportering i seinere år ha bidratt til den negative trenden.

Angitte trender gjelder som nevnt, antall observasjoner ikke antall individer og påvirkes derfor både av antall observatører og bruken deres av Artsobservasjoner (AO), så vel som av reelle bestandsendringer. Antall observasjoner registrert på AO har økt med i gjennomsnitt 3 % pa. tilsvarende 53 % for hele 15-års

perioden 2009-2023. Dette er omtrent det samme som for Buskerud totalt (+5 % pa.). Vi kan derfor anta at en god del av denne økningen nok skyldes økt bruk av AO som rapporteringsverktøy, ikke reelle bestandsøkninger. Her er det som nevnt, viktig å merke seg at over 95 % av alle observasjoner er gjort av kun 10 % av totalt antall observatører (ca. 10 personer). Deres innsats fra år til år er derfor svært viktig for hvor mange observasjoner som blir registrert. Flere av trendene må antas å være påvirket av hvordan disse personene rapporterer. Noen av de observerte endringene er imidlertid blitt bekreftet av resultatene fra systematiske linjetakseringer som har vært gjennomført en gang i måneden over Hegstad beitemark og ut til fugletårnet i årene 2019-2021. Disse linjetakseringene er gjennomført på samme måte av samme person langs samme rute (2 km) om morgenen en gang i måneden, og er derfor ikke påvirket av ulik observasjonsfrekvens eller observasjonsmengde disse årene. Variasjoner som skyldes endringer i antall observatører og rapporteringsmengde kan også delvis elimineres ved bare å se på utviklingen i antall observasjoner der kun ett funn av maksimalt antall individer per art per måned teller med i årssummen. Et eksempel på dette fra Hegstad beitemark er vist i figuren nedenfor.

Figuren viser 1) utviklingen i antall registrerte observasjoner på Hegstad beitemark, 2) sum av antall observerte individer og 3) sum av maks. antall individer per art per måned i perioden 2015-2023. Det er lagt inn trendlinjer basert på lineære regresjonsanalyser for alle tre kurvene. Mens antall observasjoner og sum antall individer viser en tydelig positiv trendutvikling i perioden, viser kurven basert på sum av maks. antall individer per art per måned en mer flat utvikling og uten toppen i «koronaåret» 2020. Dette illustrerer godt utfordringen med å tolke trender for enkeltarter i perioden. Hovedtrekkene kan vi imidlertid se i alle kurvene, f.eks. at vi hadde et bunnår i forbindelse med den svært varme og tørre sommeren 2018 og et sterkt år på beitemarka i 2023 bl.a. grunnet et toppår for mange vadere grunnet de spesielle fuktige forholdene dette året.

Sammendrag av observerte arter i 2023 med kommentarer:

Forkortelser:

ptN, V, S, Ø	= På trekk mot nord, vest, sør eller øst
Nf, Øf, Vf, Sf	= Nord, øst, vest eller sør for ...
Ad.	= Utfarget/voksen fugl
Juv.	= Ungfugl (årsunge i ungfugldrakt)
Pullus/pulli/pull.	= Reirunge/reirunger
1K, 2K, 3K, 3K+ osv.	= Fugler i sitt 1., 2., 3. kalenderår eller eldre
hunnf.	= hunnfarget individ
[artsnavn]	= gjelder såkalte D- og E-arter, dvs. arter som regnes som rømlinger/ikke-spontane arter.

Artsomtalen følger følgende oppsett: 1) Artsnavn, 2) Art (*latin*), 3) Gjennomsnittlig antall årsobservasjoner i perioden 2009-2023 ± standardavvik, 4) Antall observasjoner på AO i 2023, 5) trend (jf. Tab.2), 6) Første observasjonsdato – siste observasjonsdato i 2023, 7) Generell forekomst for utvalgte arter med sammendrag av observasjoner i 2023. Arter som er observert i tre eller flere tidligere år (2009-2022), men ikke i 2023, er nevnt i etterfølgende artsomtaler, øvrige arter er ikke med i denne årsrapporten. Artsrekkefølgen følger ny systematikk fra IOC World Bird List i samsvar med ny artsrekkefølge på Artsobservasjoner.no.

Kanadagås *Branta canadensis* (83 ± 27) 88 obs. 0 22.02.-04.12.

Observert jevnlig i perioden mars-november, flest observasjoner på Fiskumvannet. Første observasjon: 6 ind. Sundet 22.2. (Geir Sverre Andersen), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 15.3. ± 15 dager (35 år). Maks. antall vår: 21 ind. Vestfosselva v/Foss-Flesaker 10.4. (Jon Ludvig Hals) og høst: 46 ind. Fiskumvannet 10.10. (Steinar Stueflotten). Ingen hekkefunn rapportert i 2023. Seinest: 1 ind. Drammenselva Sf Haga 4.12.

Kanadagås x grågås

***Branta canadensis* x *Anser anser* (1 ± 3) 7 obs. 0 31.05.-17.10.**

3 ind. Hegstad beitemark 31.5. (Steinar Stueflotten) og 3 ind. Fiskumvannet 11.-17.10. (Melvin Åsum mfl.). Sjelden hybrid som bare er observert to ganger tidligere i kommunen: 1 ind. Fiskumvannet 27.8.2014 og 13.10.-22.11.2014.

Hvitkingås *Branta leucopsis* (6 ± 8) 9 obs. (+) 28.03.-28.05.

6 ind. overflygende Prestebråtan, Hokksund 28.3. (Morten Jagdum), 3 ind. overflygende Drammenstjern, Finnemarka 9.4. (Jon Ludvig Hals), 1-4 ind. Fiskumvannet 9.5.-28.5. (Steinar Stueflotten mfl.). Tidlig ankomst jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 27.4. ± 24 dager (22 år), en uke tidligere i gjennomsnitt de ti siste årene.

Stripegås *Anser indicus* Ikke observert i 2023 eller 2022.

Grågås *Anser anser* (187 ± 90) 270 obs. + 01.03.-26.11.

Observert jevnlig fra mars til november, hyppigst om våren. Bestanden ser ut til å være i stadig vekst. Første observasjon: 4 ind. Drammenselva i Hokksund 1.3. (Aleksander Solberg), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 24.3. ± 24 dager (38 år) og 27.2. ± 7 dager de 10 siste årene. Maks antall vår: 80 ind. Furua 16.4. (Jon Ludvig Hals). Høst: jevnlig 100-300 ind. Fiskumvannet august-oktober, maks. 600 ind. 9.9. og 23.9. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten). Flere par hekket ved Fiskumvannet, første kull m/3 pulli 7.5. (Melvin Åsum). Et stasjonært individ med skadet venstre vinge oppholdt seg i Fiskumvannet utover høsten fra oktober til kulda satte inn og isen la seg. Den endte nok sine dager der.

Taigasædgås *Anser fabalis* (3 ± 5) 17 obs. 0 16.10.-14.11.

2 ind. stasjonær Fiskumvannet 16.10.-14.11. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten, Andreas Hessvik-Trøite, Jon Ludvig Hals mfl.), som regel sammen med mange andre gjess. Sist observert på Fiskumvannet 4.10.2019.

Tundragås (tv) og taigasædgås (th) på Rud ved Fiskumvannet 29.10.23. Foto: SST

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus* (36 ± 15) 34 obs. (+) 21.03.-26.11.

Vårtrekket startet 21.3. med 40 ind. rastende på Fiskumvannet (Andreas Hessvik-Trøite), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 7.4. ± 12 dager (30 år) og 28.3. ± 7 dager de 10 siste årene. Topp trekkdag 2.4. med minst 5 flokker på til sammen 900 ind. ptN, totalt minst 1380 ind. på vårtrekket. Dette er klart flere enn i 2022, men færre enn for ti år siden da det gjerne passert flere tusen kortnebbgjess over Øvre Eiker på vårtrekket. 1 ind. Fiskumvannet 3.6. Høsttrekket startet 24.9. med 2 flokker på til sammen 150 ind. ptS Fiskumvannet (Steinar Stueflotten mfl.), jf. gjennomsnittlig startdato: 19.9. ± 5 dager (37 år). Det ble til sammen registrert ca. 1400 ind. ptS fra ultimo september til ultimo november, deriblant opptil 500-650 stasjonære ind. som drev næringssøk på Flesaker tre uker i november. Siste observasjon: 1 ind. Fiskumvannet 26.11. (Aleksander Solberg, Lars Dolmen) som er blant de seineste sett i Øvre Eiker.

Tundrasædgås *Anser serrirostris* Ikke observert i 2023 eller 2022.

Tundragås *Anser albifrons* (2 ± 6) 22 obs. 0 26.10.-15.11.

1 par m/2 juv. tilhørende underarten *albifrons* stasjonær på Fiskumvannet 26.10.-15.11. (Aleksander Solberg, Andreas Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals mfl.), som regel sammen med mange andre gjess. Sist observert på Fiskumvannet 5.10.2020.

Knoppsvane *Cygnus olor* (155 ± 33) 170 obs. 0 01.01.-23.12.

Observert jevnlig gjennom hele året i isfrie perioder på Fiskumvannet, i Vestfosselva og Drammenselva. Maks. 15 ind. Vestfosselva v/Foss-Flesaker 16.4. (Jon Ludvig Hals mfl.). 1 par hekket ved Fiskumvannet og fikk fram 5 unger, men trolig vokste bare 3 av disse opp.

Sangsvane *Cygnus cygnus* (111 ± 39) 131 obs. + 01.01.-23.12.

Paret som hekket på Råen ved Fiskumvannet fra 2014 til 2021, var ikke på plass der i 2023. 1 par m/3 juv ved Råen 16.9. kan muligens ha hekket et annet sted i kommunen? Fåttallig overvintrende oktober-mars. Vinter: maks. 9 ind. Vestfossen 1.1. (Steinar Stueflotten) og 24 ind. Drammenselva v/Haga 4.12. (Steinar Stueflotten). Vår: maks. 30 ind. Fiskumvannet 29.4.-1.5. (Andreas Hessvik-Trøite mfl.). Høst: maks. 26 ind. Fiskumvannet 12.11. (Jon Ludvig Hals).

Gravand *Tadorna tadorna* (1 ± 1) 1 obs. 0 29.04.

3 ind. Fiskumvannet 29.4. (Andreas Hessvik-Trøite), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 23.4. ± 15 dager (25 år).

[Moskusand] *Carina moschata domestica* Ikke observert i 2023.

Mandarinand *Aix galericulata* Ikke observert i 2023.

Knekkand *Anas querquedula* (12 ± 14) 20 obs. + 22.04.-20.08.

3 hanner + 4 hunner Måsnesmyra, Fiskumvannet 22.4. (Jon Ludvig Hals, Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 2.5. ± 9 dager (40 år). 1 par Fiskumvannet 12.-31.5. (Hans Petter Rømme, Lars Dolmen, Rolf E. Andersen mfl.). 1 hann Fiskumvannet 3-9.6. (Melvin Åsum, Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals). 1 hann Hegstad beitemark 13.8. (Jon Ludvig Hals). 1 hunnf. Fiskumvannet 20.8. (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals mfl.).

Skjeand *Anas clypeata* (9 ± 7) 26 obs. 0 01.05.-13.08.

1 par med hekkeatferd Fiskumvannet 1.5.-3.6. (Andreas Hessvik-Trøite, Eirik Kristoffersen, Steinar Stueflotten mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 2.5. ± 10 dager (29 år). 1 hann Fiskumvannet 9.6. + 15.6. (Eirik Kristoffersen, Steinar Stueflotten). 1 hunnf. Fiskumvannet 13.8. (Jon Ludvig Hals).

Snadderand *Anas strepera* (1 ± 2) 4 obs. 0 28.05.-03.06.

1 hann Fiskumvannet 28.5.-3.6. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten, Lars Dolmen mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 7.5. ± 21 dager (8 år).

Brunnakke *Anas penelope* (64 ± 27) 105 obs. + 01.04.-12.12.

2 hanner Furua, Fiskumvannet 1.4. (Lars Dolmen), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 11.4. ± 9 dager (37 år). Jevnlig 2-10 ind. på Fiskumvannet medio april - mai, maks. 14 ind. 5.5. (Andreas Hessvik-Trøite), og 2-20 ind. på høsttrekket medio august – medio november, maks. 32 ind. Fiskumvannet 1.9. (Melvin Åsum). Sommerfunn: 8 ind. Fiskumvannet 3.6. (Lars Dolmen, Steinar Stueflotten mfl.) og 1 hunnf. 5.8. (Andreas Gullberg). Siste observasjon: 6 ind. Sandbukta 12.12. (Steinar Stueflotten), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 8.11. ± 15 dager (31 år). Sjelden art i desember.

Snadderand x brunnakke

Anas strepera x Anas penelope (0 ± 1) 3 obs. 0 31.05.-17.10.

1 hann Fiskumvannet 28.5.-3.6. (Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg, Melvin Åsum mfl.). Antatt samme hybrid som ble sett i Krokstadelva, Drammen 8.-14.5. som også var det første funnet av denne sjeldne hybrid i Buskerud.

Stokkand *Anas platyrhynchos* (209 ± 51) 262 obs. + 01.01.-23.12.

Vanlig art hele året i isfrie elver og vann. Jevnlig opptil 10-50 ind. januar-april, maks. 100 ind. Måsnesjordet 18.4. (Steinar Stueflotten). Vanlig hekkefugl. Første kull i Fiskumvannet 3.6. Høst: jevnlig 10-50 ind., maks. 400-500 ind. Fiskumvannet 12.-14.11. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten). 120 ind. Vestfossen 17.12. (Andreas Hessvik-Trøite).

Stjertand *Anas acuta* (6 ± 5) 18 obs. + 23.04.-14.11.

2 par Fiskumvannet 23.4. og 1 stasjonært par 24.4.-6.5. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 18.4. ± 11 dager (22 år). 2 hunnf. ind. Fiskumvannet 27.8.-2.9. (Andreas Hessvik-Trøite, Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.), 1 hunnf. ind. Fiskumvannet 12-14.11. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 12.10. ± 19 dager (22 år).

Stjertand hann utenfor Hegstad beitemark 01.05.23. Foto: SST

Krikkand *Anas crecca* (84 ± 23) 118 obs. + 31.03.-02.12.

1 hann Furua, Fiskumvannet 31.3. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 2.4. ± 10 dager (36 år). Jevnlig 10-60 ind. Fiskumvannet april - medio mai, maks. 178 ind. 23.4. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten). Jevnlig 10-25 ind. Fiskumvannet medio august – medio november, maks. 35 ind. 2.9. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten, Lars Dolmen). Seinest 1 hann Vestfosselva Nf Vestfossen 2.12. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 31.10. ± 17 dager (36 år).

Amerikakrikkand *Anas carolensis* Ikke observert i 2023.

Taffeland *Aythya ferina* (5 ± 4) 3 obs. 0 22.10.-23.10.

1 hann Fiskumvannet 22.-23.10. (Lars Dolmen, Eirik Kristoffersen, Jon Ludvig Hals mfl.).

Toppand *Aythya fuligula* (117 ± 42) 141 obs. + 13.01.-23.12.

Vanlig på Fiskumvannet og øverst i Vestfosselva vår (mars-mai) og høst (medio august -november). Jevnlig 10-40 ind. Fiskumvannet medio mars - mai, maks. 70 ind. 6.5. (Andreas Hessvik-Trøite). Jevnlig 10-40 ind. Fiskumvannet sep.-nov., maks. 50 ind. 1.11. (Steinar Stueflotten). Kun fåtallig og sporadisk (1-12 ind.) om sommeren og i isfrie deler av Vestfosselva og Drammenselva vinter og vår. 9 ind. Sandsbukta 26.2. (Steinar Stueflotten) og jevnlig 2-10 ind. i den isfrie Sandsbukta og Vestfosselva i desember, maks. 15 ind. ved Furua 12.12. (Steinar Stueflotten).

Bergand <i>Aythya marila</i>	(12 ± 12)	20 obs.	0	22.10.-26.11.
1 1K hann stasjonær Fiskumvannet 22.10.-26.11. (Andreas Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals mfl.), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 11.11. ± 18 dager (27 år).				
Sjørre <i>Melanitta fusca</i>	(2 ± 4)	1 obs.	0	09.05.
1 par Fiskumvannet 9.5. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 8.5. ± 13 dager (11 år).				
Svartand <i>Melanitta nigra</i>	(17 ± 13)	15 obs.	+	09.05.-23.11.
1 hann Fiskumvannet 9.5. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 2.5. ± 9 dager (28 år). 1 par Fiskumvannet 13.5. (Lars Dolmen, Rolf E. Andersen). Jevnlig 1-9 hunnf. ind. Fiskumvannet 12.10.-14.11. (Aleksander Solberg, Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten mfl.). 70-80 ind. Fiskumvannet 19.11. (Steinar Stueflotten, Andreas Hessvik-Trøite, Jorunn Villand). Seinst 1 hunnf. Fiskumvannet 23.11. (Steinar Stueflotten), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 16.11. ± 14 dager (32 år).				
Havelle <i>Clangula hyemalis</i>	(6 ± 10)	11 obs.	0	26.10.-18.11.
1-2 ind. Fiskumvannet 26.10.-7.11. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten, Andreas Hessvik-Trøite mfl.). 1 ind. Fiskumvannet 18.11. (Lars Dolmen), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 7.11. ± 16 dager (17 år).				
Kvinand <i>Bucephala clangula</i>	(204 ± 51)	247 obs.	+	01.01.-23.12.
Vanlig art gjennom hele året, hyppigst om våren, mest tallrik på Fiskumvannet. Overvintrer i Drammenselva, Vestfosselva og isfrie partier av Fiskumvannet og Eikeren, men sjelden > 5 ind. sammen. Jevnlig opptil 10-25 ind. Fiskumvannet i april-mai, maks. 37 ind. 1.5. (Eirik Kristoffersen). Flere par hekker i kommunen. Første kull m/7 pulli på Fiskumvannet 9.6. (Jon Ludvig Hals). Jevnlig 5-15 ind. Fiskumvannet september-november, maks. 25 ind. 22.10. (Lars Dolmen) og 4.11. (Andreas Hessvik-Trøite).				
Lappfiskand <i>Mergus albellus</i>	Ikke observert i 2023.			
Laksand <i>Mergus merganser</i>	(53 ± 12)	68 obs.	+	01.01.-23.12.
Sporadisk i åpne vann og vassdrag gjennom det meste av året, hyppigst på Fiskumvannet i isfrie perioder i vinterhalvåret. Stabil forekomst. Jevnlig 1-3 ind. Vestfosselva og Drammenselva i januar-mars, opptil 5-11 ind. Fiskumvannet i april, maks. 15 ind. 18.4. (Melvin Åsum, Steinar Stueflotten). Ingen sommerobservasjoner i 2023. Sporadisk 1-4 ind. i Fiskumvannet, Drammenselva og Vestfosselva i oktober-desember. Seinst 3 ind. Langebru 23.12. (S. Stueflotten).				
Siland <i>Mergus serrator</i>	(29 ± 11)	16 obs.	0	06.02.-27.09.
Sporadisk i sommerhalvåret, hyppigst vår og høst. Sjelden vintergjest: 1 ind. Skotselv 6.2. (Elias Blichfeldt Mørk). Første vårobservasjon: 1 hann Fiskumvannet 23.4. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato 28.4. ± 14 dager (36 år). Sporadisk 1-4 ind. Fiskumvannet i mai. 1 hunn m/6 juv. Fiskumvannet 27.8. (Andreas Hessvik-Trøite mfl.). 6 ind. Fiskumvannet 2.9. (Lars Dolmen, Steinar Stueflotten) og 4 ind. 27.9. (Rolf E. Andersen), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 18.10. ± 16 dager (27 år).				
Jerpe <i>Bonasa bonasia</i>	(9 ± 7)	4 obs.	(-)	06.03.-08.10.
1 ind. Krotkjern, Spærensetra 6.3. (Eirik Kristoffersen). 1 ind. Vassdalen 25.8. (Per Øystein Klunderud). 1+3 ind. v/Kolbrekkvannet 8.10. (Aleksander Solberg). Det skytes typisk 20-30 jerper i Øvre Eiker hver jakt sesong (ref. SSB).				
Lirype <i>Lagopus lagopus</i>	(0,5 ± 0,5)	1 obs.	+	08.04.
3 ind. Nesfjell 8.4. (Per Øystein Klunderud). Sjelden gjest i vinterhalvåret. Flere enkeltobservasjoner i seinere år.				
Storfugl <i>Tetrao urogallus</i>	(7 ± 5)	2 obs.	-	04.06.-22.06.
Eldre møkk Fosseteråsen NR 4.6. og 2 ind. Yttervannslia, Øyvannet 22.6. (Steinar Stueflotten). Det skytes typisk 40-60 storfugler i Øvre Eiker hver jakt sesong (ref. SSB).				
Orrfugl <i>Tetrao tetrix</i>	(11 ± 7)	3 obs.	-	12.02.-02.05.
1 ind. Kjellerdalen, Øyvannet 12.2. (Endre Nygaard). 2 ind. sang/spill v/Kolbrekkvannet 1.4. (Aleksander Solberg). 1 ind. og fersk møkk Holtefjell 2.5. (Endre Nygaard). Det skytes typisk 70-100 orrfugler i Øvre Eiker hver jakt sesong (ref. SSB).				
[Fasan] <i>Phasianus colchicus</i>	Ikke observert i 2023.			

- Vaktel *Coturnix coturnix*** (17 ± 13) 11 obs. 0 24.05.-20.08.
1 ind. sang Sørby 24.-25.5. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 30.5. ± 11 dager (20 år). 1 ind. sang Råen 7.6. (Melvin Åsum). 1 ind. sang Hals 11.6. (Aleksander Solberg, Jon Ludvig Hals). 1 ind. sang Bryn, Sem, Hokksund flyplass og Østre Lo 22.6. (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang Bergsvingen 8.7. (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang Bergsvingen 3.8.-20.8. (Steinar Stueflotten, Jorunn Villand).
- Nattravn *Caprimulgus europaeus*** (10 ± 8) 29 obs. + 16.05.-14.07.
1-2 ind. sang/spill Tørrbekk, Eikeren 16.5.-4.7. (Steinar Stueflotten, Melvin Åsum, Andreas Hessvik-Trøite mfl.). 2 ind. næringssøkende Åssideveien 18.5. (Aleksander Solberg). 1 ind. sang/spill Storekleiv 19.5.-4.7. (Steinar Stueflotten, Melvin Åsum). 1-2 ind. sang/spill Lauvbråten, Tørrbekk 19.5.-28.6. (Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. Kjerringberget, Eikeren 21.5.+16.6. (Kristin Bjartnes). 1-2 ind. sang/spill Østerudfjellet 30.5.-17.6. (Rune Zakariassen, Øystein Røsok, Aleksander Solberg). 1 ind. sang/spill Damåsen 5.6. (Finn Gregersen). 1 ind. Store Fiskelausen vest 14.7. (Thor Erik Jelstad). Gjennomsnittlig ankomstdato: 20.5. ± 6 dager (21 år).
- Tårnseiler *Apus apus*** (66 ± 13) 64 obs. 0 06.05.-13.08.
Jevnlig i perioden medio mai – medio august. 1 ind. Fiskumvannet 6.5. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 11.5. ± 4 dager (34 år). Jevnlig 5-20 ind. Fiskumvannet mai-juni, maks. 100 ind. 28.5. (Steinar Stueflotten). 7 hekkeplasser hver med 6-20 ind. som besøker bebodd reir i juni/juli (Torespæren, Berg, nordre og søndre Hegstad, Fiskum kirke, Klunderud og Gunhildrud). Opptil 20-40 ind. flere ganger i juli-august, maks. 100 ind. Bergsvingen 12.7. (Jorunn Villand) og Fiskumvannet 20.7.-3.8. (Jon Ludvig Hals mfl.). Seinest 5 ind. Fiskumvannet 13.8. (Andreas Hessvik-Trøite), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 30.8. ± 11 dager (32 år). Årets fugl 2023.
- Gjøk *Cuculus canorus*** (12 ± 7) 21 obs. 0 12.05.-28.08.
1 ind. Fiskum gamle kirke 12.5. (Steinar Stueflotten), 2 ind. v/Kolbrekkvannet 12.5. (Aleksander Solberg) og 1 ind. sang Fiskumvannet 12.-21.5. (Hans Petter Rømme mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 17.5. ± 5 dager (36 år). 1 ind. sang diverse lokaliteter i juni. 1 K Fiskumvannet 25.-28.8. (Morten Jagdum, Andreas Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten).
- Bydue *Columba livia domestica*** (40 ± 16) 50 obs. + 01.01.-09.12.
Jevnlig observert i kulturlandskapet mellom Vestfossen og Hokksund, hyppigst og mest tallrikt i vinterhalvåret. Jevnlig opptil 15-25 ind. i Vestfossen januar-mars, betydelig færre enn i 2022. Normalt bare 1-15 ind. på andre lokaliteter som Bergsvingen og Hokksund, maks. 37 ind. Semsmoen 5.2. (Aleksander Solberg). Mer tallrik om høsten med maks.145 ind. Fåsen, Vestfossen 19.11. (Steinar Stueflotten).
- Skogdue *Columba oenas*** (7 ± 5) 3 obs. 0 10.04.-09.06.
1 ind. Flesaker 10.4. (Jon Ludvig Hals), jf. gjennomsnittlig ankomst: 28.3. ± 14 dager (40 år). 1 ind. Vålen 1.5. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Dørja sør med elvekantskog, Fiskumvannet 9.6. (Jon Ludvig Hals).
- Ringdue *Columba palumbus*** (160 ± 33) 139 obs. 0 18.03.-17.10.
Jevnlig i sommerhalvåret fra medio mars til medio oktober, hyppigst i trekktidene vår og høst i kulturlandskapet mellom Darbu og Hokksund, ellers med spredte observasjoner i skogstraktene. 1 ind. Vestfossen og 2 ind. Hellefoss 18.3. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 13.3. ± 12 dager (38 år). Mer fåtallig på vårtrekket enn i seinere år med jevnlig opptil 20-30 ind. i mars-mai, maks. 80 ind. Flesaker 14.4. (Andreas Hessvik-Trøite). Også mer fåtallig enn tidligere på høsttrekket i august-september, maks. 150 ind. Flesaker 3.9. (Jon Ludvig Hals). Seinest 5 ind. Fiskumvannet 17.10. (Steinar Stueflotten), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 20.10. ± 13 dager (38 år).
- Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*** (7 ± 6) 3 obs. 0 28.05.-12.12.
1 ind. Sandøra, Hokksund 28.5. (Eirik Kristoffersen). 8 ind. Åker 22.10. (Steinar Stueflotten). 2 ind. Nordre Skarra 12.12. (Steinar Stueflotten).
- Vannrikse *Rallus aquaticus*** (9 ± 12) 3 obs. 0 13.06.-08.10.
1 ind. Fiskum gamle kirke og Råen 13.-17.6. (Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 12.5. ± 19 dager (19 år). 1 ind. Fiskumvannet 11.7. (Melvin Åsum). 1 ind. Fiskumvannet 8.10. (Frode Nordang Bye), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 19.10. ± 19 dager (18 år).
- Åkerrikse *Crex crex*** Ikke observert i 2023.

Myrrikse *Porzana porzana* (5 ± 12) 5 obs. 0 16.05.-21.05.

1 ind. sang Råen, Fiskumvannet 16.-21.5. (Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg, Hans Petter Rømme mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 25.5. ± 14 dager (14 år). Arten ble ikke observert verken i 2021 eller 2022.

Sivhøne *Gallinula chloropus* (4 ± 3) 4 obs. 0 03.06.-26.08.

1 ind. Fiskumvannet 3.6. (Melvin Åsum). 1 1K Fiskumvannet 19.-26.8. (Steinar Stueflotten, Andreas Hessvik-Trøite).

Sothøne *Fulica atra* (106 ± 35) 122 obs. 0 01.05.-23.12.

2 ind. Fiskumvannet 1.5. (Andreas Hessvik-Trøite mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 30.3. ± 20 dager (33 år). Jevnlig 1-4 ind. Fiskumvannet i mai, maks. 6 ind. 28.5. (Andreas Hessvik-Trøite). To par hekket og fikk fram flere unger, hvorav minst 4 vokste opp. Første hekkefunn siden 2019. Jevnlig opptil 10-15 ind. Fiskumvannet utover høsten, maks. 28 ind. 14.10. og 25 ind. 29.10. (Jon Ludvig Hals). Sjelden og fåtallig vintergjest. 1 ind. Sandsbukta 12.12. og 23.12. (Steinar Stueflotten).

Trane *Grus grus* (73 ± 26) 92 obs. + 26.03.-28.10.

1 ind. Hegstad beitemark 26.3. (Melvin Åsum), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 6.4. ± 12 dager (42 år) og 22.3. ± 7 dager de 10 siste årene. Jevnlig 2-20 ind. i kulturlandskapet mellom Darbu og Hokksund i april, maks. 35 ind. Flesaker 16.4. (Morten Jagdum). Jevnlig 1-6 ind. i perioden mai – medio september, maks. 8 ind. Fiskumvannet 21.5. (Melvin Åsum, Aleksander Solberg). Seinest 1 ind. ptS Fiskumvannet 28.10. (Morten Jagdum) som er en måned seinere enn tidligere siste høstobservasjon (29.09.04), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 10.9. ± 16 dager (25 år).

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis* (25 ± 16) 47 obs. + 01.01.-27.12.

Sporadisk i vinterhalvåret medio oktober-medio april. 1-2 ind. Langebru 1.1.-7.4. (Steinar Stueflotten mfl.). 1-2 ind. Vestfosselva v/Vålen 13.1.-7.4. (Steinar Stueflotten, Eirik Kristoffersen mfl.), maks. 3 ind. 6.2. (Eirik Kristoffersen). 1 ind. Drammenselva, Hokksund-Hagaøya 7.-13.1. (Lars Dolmen, Steinar Stueflotten), 28.3. (Morten Jagdum) og 2 ind. 13.4. (Andreas Pedersen). 1-2 ind. Prestebråtan elveskog og Vestfosselva v/Frognes 4.3.-13.4. (Aleksander Solberg, Morten Jagdum mfl.). 2-3 ind. Vestfosselva v/Vålen 20.10.-23.11. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Prestebråtan elveskog-Langebru 26.11.-4.12. (Aleksander Solberg, Morten Jagdum, Steinar Stueflotten). 3 ind. Vestfosselva Nf Vestfossen 2.12. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Vestfosselva v/Fossesholm 27.12. (Sissel Thygesen).

Dvergdykker i Vestfosselva Nf Vestfossen 02.12.23. Foto: JLH

Gråstrupedykker *Podiceps grisegena* Ikke observert i 2023.

Toppdykker *Podiceps cristatus* (141 ± 52) 159 obs. + 01.04.-29.11.
10 ind. Sandsbukta, Eikeren N 1.4. (Lars Dolmen), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 6.4. ± 14 dager (33 år). Jevnlig 2-12 ind. Fiskumvannet april - mai, maks. 16 ind. 16.5. (Steinar Stueflotten). Minst 5 par hekket på Fiskumvannet. Reirbygging observert fra medio mai. Første kull sett 18.6. (Lars Dolmen), 3-4 kull observert seinere på sommeren. Jevnlig opptil 8-15 adulte + unger i august-oktober, avtagende til 1-6 ind. i november. Siste observasjon: 1 ind. Sandsbukta 29.11. (Steinar Stueflotten), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 13.11. ± 13 dager (29 år).

Horndykker *Podiceps auritus* (13 ± 20) 4 obs. 0 06.05.
1 ind. Fiskumvannet 6.5. (Andreas Hessvik-Trøite, Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 27.4. ± 8 dager (24 år). Svakt år i 2023.

Tjeld *Haemantopus ostralegus* (3 ± 2) 6 obs. + 17.04.-16.09.
1 ind. Hegstad beitemark 17.-18.4. (Aleksander Solberg, Melvin Åsum, Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 22.4. ± 17 dager (32 år). 4 ind. overflygende Fiskumvannet 16.9. (Melvin Åsum, Steinar Stueflotten mfl.).

Tundralo *Pluvialis squatarola* (1 ± 2) 2 obs. (+) 21.09.-28.09.
1 ind. Fiskumvannet 21.9.+28.9. (Steinar Stueflotten). Normalt sjelden trekkgjest på Fiskumvannet som er observert på høsttrekket i september de tre siste årene.

Heilo *Pluvialis apricaria* (14 ± 9) 27 obs. 0 18.04.-01.10.
1 ind. ptN Fiskumvannet 18.4. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 23.4. ± 8 dager (37 år). Sporadisk 10-50 ind. Fiskumvannet-Skjelbred 23.4.-28.5., maks. 130 ind. Fiskumvannet 9.5. (Steinar Stueflotten). 11 ind. Bergsvingen 9.5. og 9 ind. 16.5. (Steinar Stueflotten). Sporadisk 1-3 ind. Fiskumvannet 13.8.-23.9, maks. 9 ind. trekkende 28.9. (Steinar Stueflotten). Seinst 4 ind. ptSV Fiskumvannet 1.10. (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Melvin Åsum mfl.), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 21.9. ± 12 dager (24 år).

Boltit *Charadrius morinellus* Ikke observert i 2023.

Sandlo *Charadrius hiaticula* (6 ± 7) 7 obs. + 13.08.-17.09.
1 ind. Fiskumvannet 13.8. (Jon Ludvig Hals). 1 1K Hegstad beitemark 21.8. (Jorunn Villand). 6 ind. Fiskumvannet 28.8. (Andreas Hessvik-Trøite). 1 ind. Fiskumvannet 3.9. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Fiskumvannet 16.-17.9. (Jon Ludvig Hals, Aleksander Solberg, Lars Dolmen mfl.), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 20.9. ± 13 dager (16 år).

Dverglo *Charadrius dubius* (3 ± 3) 9 obs. 0 05.05.-09.05.
1 ind. Hegstad beitemark 5.-9.5. (Jostein Myre, Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 2.5. ± 10 dager (21 år).

Vipe *Vanellus vanellus* (135 ± 46) 171 obs. + 21.03.-09.09.
9 ind. på snødekt mark Hegstad beitemark 21.3. (Steinar Stueflotten mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 17.3. ± 10 dager (40 år). Jevnlig 1-8 ind. Fiskumvannet i april, maks. 25 ind. Hegstad beitemark 16.4. (Jorunn Villand). Sporadisk 2-4 ind. Bergsvingen 2.-14.4. (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen mfl.). 2 ind. Leirdalen 9.4. (Rune Zakariassen). God hekkesesong: 3 par hekket på Hegstad beitemark, 1 par ved fugletårnet og 4-5 par på jordene nord for jernbana på Hegstad, trolig også 1 par på Flesaker. Første kull sett på Hegstad beitemark 9.6. (Jon Ludvig Hals). 4 ad. + 4 pulli Skjölddammen 15.6. (Per Øystein Klunderud). Flere par med unger sett i Hegstad-området i juni, men uvisst hvor mange av disse som kom på vingene. 4 juv. på Hegstad beitemark primo september, siste observasjon 9.9. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 10.10. ± 25 dager (29 år).

Småspove *Numenius phaeopus* (7 ± 6) 11 obs. + 06.05.-18.06.
1 ind. Hegstad beitemark 6.5. (Andreas Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 2.5. ± 8 dager (38 år). 3-5 ind. Fiskumvannet 7.-9.5. (Melvin Åsum, Hans Petter Rømme, Steinar Stueflotten). 1 ind. Fiskumvannet 13.5. (Lars Dolmen, Rolf E. Andersen). 1 ind. Fiskumvannet 28.5. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten). 1 ind. Fiskumvannet 18.6. (Lars Dolmen).

Storspove *Numenius arquata* (15 ± 8) 31 obs. + 10.04.-25.08.

1 ind. Flesaker 10.4. (Jon Ludvig Hals), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 10.4. ± 7 dager (42 år). Opptil 12-27 ind. Fiskumvannet 14.-26.4. (Aleksander Hessvik-Trøite, Jon Ludvig Hals, Aleksander Solberg mfl.), maks. 41 ind. Hegstad beitemark 16.4. (Jorunn Villand). 1-2 ind. Fiskumvannet 6.5.-28.5. (Aleksander Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg mfl.). 1-3 ind. Fiskumvannet 16.-20.8. (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals mfl.). 4 ind. ptSV Fiskumvannet 25.8. (Steinar Stueflotten), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 5.9. ± 14 dager (25 år).

Lappspove *Limosa lapponica* Ikke observert i 2023.

Svarthalespove *Limosa limosa* Ikke observert i 2023.

Kvartbekkasin *Limnocyptes minimus* (4 ± 4) 12 obs. + 13.10.-04.11.

1-2 ind. jevnlig på Hegstad beitemark og Hegstadmyra 13.-16.10. (Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen, Steinar Stueflotten mfl.). 4 ind. Hegstad beitemark 23.10. (Jon Ludvig Hals). 1-3 ind. Hegstad beitemark 28.-29.10. (Jostein Myre, Jon Ludvig Hals) og 1 ind. 4.11. (Andreas Hessvik-Trøite), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 29.10. ± 14 dager (13 år).

Rugde *Scolopax rusticola* (15 ± 7) 4 obs. 0 02.06.-24.08.

1 ind. spill Storekleiv 2.+9.6. (Steinar Stueflotten, Eirik Kristoffersen). 2 ind. spill Bergsvingen 11.6. (Aleksander Solberg, Jon Ludvig Hals). 1 ind. Vassdalen øvre 24.8. (Per Øystein Klunderud).

Dobbeltbekkasin *Gallinago media* (6 ± 9) 22 obs. (+) 06.05.-02.09.

1 ind. sang/spill, ikke hekking Hegstad beitemark 6.5. (Andreas Hessvik-Trøite), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 11.5. ± 8 dager (24 år). 4 ind. Hegstad beitemark 7.5. (Hans Petter Rømme). Jevnlig 1-3 ind. Hegstad beitemark 9.-14.5. (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals mfl.), maks. 5 ind. 10.5. (Morten Hunn). 1 ind. sang/spill, ikke hekking Hegstad beitemark 9.-10.6. (Jon Ludvig Hals, Eirik Kristoffersen, Andreas Hessvik-Trøite mfl.). 1 ind. Hegstad beitemark 20.7.+13.8.+20.8. (Jon Ludvig Hals mfl.). Seinest 1 ind. Hegstad beitemark 2.9. (Steinar Stueflotten), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 19.9. ± 15 dager (11 år), kan muligens ha oversomret?

Dobbeltbekkasin Hegstad beitemark 13.08.23. Foto: JLH

Enkeltbekkasin *Gallinago gallinago* (124 ± 57) 182 obs. + 10.04.-04.11.

2 ind. Flesaker og 1 ind. Hegstad beitemark 10.4. (Jon Ludvig Hals, Aleksander Solberg), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 3.4. ± 8 dager (34 år). Jevnlig 1-15 ind. Fiskumvannet medio april – juni, maks. 32 ind. 23.4. (Jon Ludvig Hals). Opptil 25-60 ind. Fiskumvannet i august - medio september, maks. 78 ind. Hegstad beitemark 13.8. og 82 ind. 3.9. (Jon Ludvig Hals). Kun 1-11 ind. resten av høsten, siste observasjon: 1 ind. Hegstad beitemark 4.11. (Lars Dolmen), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 30.10. ± 17 dager (35 år).

Strandsnipe *Actitis hypoleucos* (33 ± 14) 70 obs. + 01.05.-20.08.

2 ind. Hegstad beitemark 1.5. (Andreas Hessvik-Trøite mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 29.4. ± 10 dager (32 år). Hyppigst observert i mai. Jevnlig 2-8 ind. Fiskumvannet mai-juni. 1 ind. Sandbukta 6.5. (Bjørn Lauritzen, Jostein Moldsvor). 1-2 ind. på diverse lokaliteter (Brekke, Sandøra, Bingen, Skotselv) 27.-29.5. og (Tjuvøya, Skjøldammen, Skarratangen, Hagaøya) 3.6.-7.7. 1 varslende ind. Dørja v/Skarratangen 30.6. og Hegstadmyra sumpskog 10.7. (Steinar Stueflotten). 1-2 ind. Fiskumvannet juli. Seinest 2 ind. Fiskumvannet 20.8. (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals mfl.), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 31.8. ± 14 dager (17 år). Rekordmange observasjoner i 2023.

Skogsnipe *Tringa ochropus* (40 ± 14) 48 obs. 0 07.04.-21.08.

1 ind. Sandbukta 7.4. (Morten Jagdum), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 9.4. ± 8 dager (28 år). Jevnlig 1-4 ind. Fiskumvannet i april-mai, maks. 10 ind. 23.4. (Jorunn Villand). 1 ind. Øvre Blygåttjern, Holtefjell 2.5. (Endre Nygaard). 1 ind. Kolbergjernmyra NR 21.5. (Steinar Stueflotten). 2 ind. Himsjø 4.6. (Aleksander Solberg). 1 ind. Vesle Brånevann, Mastebogen 4.6. (Steinar Stueflotten mfl.). 2 ind. Skjøldammen 15.6. (Per Øystein Klunderud). 2 ind. engstelig adferd Lundteigtjern N 30.6. (Steinar Stueflotten). 2-3 ind. Hegstad beitemark 28.-29.7. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Hegstad beitemark 21.8. (Jorunn Villand), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 20.8. ± 11 dager (16 år).

Grønnstilk *Tringa glareola* (37 ± 14) 65 obs. + 28.04.-20.08.

De fleste observasjoner er gjort ved Fiskumvannet på vårtrekket i mai. 1 ind. Hegstad 28.4. (Eirik Kristoffersen, Jorunn Villand), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 27.4. ± 8 dager (30 år). Jevnlig 1-10 ind. i mai med opptil 25-50 ind. flere dager og rekordmange 100 ind. 12.-13.5. (Hans Petter Rømme, Lars Dolmen, Rolf E. Andersen). 1 reir m/4 egg + 1 rugende par Fosseteråsen NR 4.6. (Steinar Stueflotten mfl.). Mer sporadisk 1-3 ind. Fiskumvannet 3.6.-10.8. (Melvin Åsum, Lars Dolmen, Steinar Stueflotten mfl.). Seinest 4 ind. Fiskumvannet 20.8. (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals mfl.), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 25.8. ± 14 dager (27 år). Rekordforekomst på vårtrekket i 2023.

Rødstilk *Tringa totanus* (12 ± 9) 32 obs. + 29.04.-20.08.

1 ind. Fiskumvannet 29.4. (Andreas Hessvik-Trøite), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 26.4. ± 10 dager (41 år). Jevnlig 1-6 ind. Fiskumvannet i mai, maks. 12 ind. 5.5. (Andreas Hessvik-Trøite). 2 ind. Fiskumvannet 3.6. (Lars Dolmen, Steinar Stueflotten mfl.). Få observasjoner på høsttrekket: 2 ind. Fiskumvannet 20.8. (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals mfl.), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 31.8. ± 15 dager (25 år). Mange observasjoner på vårtrekket i 2023.

Sotsnipe *Tringa erythropus* Ikke observert i 2023.

Gluttsnipe *Tringa nebularia* (24 ± 10) 42 obs. + 01.05.-21.08.

4-14 ind. Hegstad beitemark 1.5. (Andreas Hessvik-Trøite, Eirik Kristoffersen mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 29.4. ± 4 dager (35 år). Jevnlig 1-5 ind. Fiskumvannet i mai, maks. 30 ind. 5.5. (Andreas Hessvik-Trøite), 23 ind. 6.5. (Aleksander Solberg, Lars Dolmen) og 12 ind. 9.5. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Fiskumvannet 18.6. (Lars Dolmen) og 10.7. (Steinar Stueflotten). Sporadisk 1-2 ind. 29.7.-19.8. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten, Jorunn Villand). Seinest 1 ind. Hegstad beitemark 21.8. (Jorunn Villand), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 1.9. ± 12 dager (27 år).

Steinvender *Arenaria interpres* (0 ± 0,5) 1 obs. 0 20.08.

2 ind. overflygende Fiskumvannet 20.8. (Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen). Sjelden gjest på trekket, sist observert i 2010 og 2011. Flere observasjoner på høsttrekket i Buskerud denne høsten i perioden 20.-28.8.2023.

Polarsnipe *Calidris cantus* (0,5 ± 1) 1 obs. 0 20.08.

1 1K Hegstad beitemark 20.8. (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals, Andreas Hessvik-Trøite). Sjelden gjest på trekket, sist observert 10.9.2022. Ny art på beitemarka.

Brushane *Calidris pugnax* (11 ± 11) 34 obs. + 09.05.-09.09.

4 ind. Tårnet, Fiskumvannet 9.5. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 6.5. ± 7 dager (31 år). 1-4 ind. Fiskumvannet 13.-20.5. (Lars Dolmen, Steinar Stueflotten mfl.). 1 hann Flesaker 17.6. (Jon Ludvig Hals). Jevnlig 1-9 ind. Fiskumvannet 16.8.-7.9. (Steinar Stueflotten, Andreas Hessvik-Trøite mfl.), maks. 25 ind. Fiskumvannet 19.8. (Steinar Stueflotten) og ca. 15 ind. 2.-3.9. (Morten Jagdum, Steinar Stueflotten mfl.). Seinest 5 ind. Hegstad beitemark 9.9. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 17.9. ± 13 dager (24 år). Økt antall observasjoner de siste årene.

Temmincksnipe *Calidris temminckii* Ikke observert i 2023.

Sandløper *Calidris alba* (0 ± 0,5) 1 obs. 0 20.08.
1 ind. overflygende Fiskumvannet 20.8. (Jon Ludvig Hals, Andreas Hessvik-Trøite). Sjelden gjest på høsttrekket, kun to tidligere kjente funn: 1 ind. Hellefossen 12.9.1978 (Magne Sjøblom) og Fiskumvannet 31.8.1997 (Jon Ludvig Hals).

Myrsnipe *Calidris alpina* (8 ± 8) 25 obs. + 30.05.-21.09.
1 ad. Hegstad beitemark 30.5. (Morten Jagdum mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 10.5. ± 12 dager (16 år) og 1 ind. overflygende Tårnet, Fiskumvannet 31.5. (Steinar Stueflotten). Jevnlig 1-2 ind. Fiskumvannet på høsttrekket i august-september, første: 1 ind. 6.8., jf. gjennomsnittlig ankomstdato på høsttrekket: 16.8. ± 11 dager (17 år), maks. 4 ind. Fiskumvannet 20.8. (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals mfl.). Seinest 3 ind. Fiskumvannet 21.9. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 27.9. ± 13 dager (24 år). Rekordmange observasjoner i 2022 og 2023.

Dvergsnipe *Calidris minuta* (0,5 ± 0,5) 1 obs. + 03.09.
1 1K Hegstad beitemark 3.9. (Jon Ludvig Hals). Sjelden art på høsttrekket ultimo august-medio september.

Dvergsnipe Hegstad beitemark 03.09.23. Foto: JLH

Rødnebbterne *Sterna paradisaea* (1 ± 2) 8 obs. 0 24.06.-16.09.
1 ad. Fiskumvannet 24.6. (Steinar Stueflotten, Morten Jagdum). 1 1K Fiskumvannet 2.8. (Melvin Åsum, Jostein Myre). 1 ad. Fiskumvannet 6.8. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten). 1 ad. + 1 1K Fiskumvannet 20.8. (Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen, Steinar Stueflotten mfl.). 12 1K Fiskumvannet 16.9. (Steinar Stueflotten, Melvin Åsum, Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 8.9. ± 18 dager (13 år). Rekordmange observasjoner i 2023.

Makrellterne *Sterna hirundo* (3 ± 2) 6 obs. 0 16.09.-24.09.
3 1K Fiskumvannet 16.9. (Steinar Stueflotten, Melvin Åsum mfl.). 1-2 ind. Fiskumvannet 21.-24.9. (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen, Aleksander Solberg mfl.), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 7.9. ± 15 dager (25 år).

Dvergmåke *Hydrocoloeus minutus* (1 ± 2) 5 obs. (+) 22.09.-24.09.
1 1K Fiskumvannet 22.-24.9. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten, Jorunn Villand mfl.). Sjelden gjest på Fiskumvannet, sist sett 6.9.2021.

Krykkje *Rissa tridactyla* (0 ± 0,5) 2 obs. ++ 13.05.
1 ad. Fiskumvannet 13.5. (Jon Ludvig Hals, Rolf E. Andersen mfl.). Sjelden gjest i Øvre Eiker, sist observert 22.10.2022.

Hettemåke *Larus ridibundus* (11 ± 5) 19 obs. (+) 22.04.-16.09.

4 ind. Fiskumvannet 22.4. (Jon Ludvig Hals, Aleksander Solberg mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 8.4. ± 9 dager (36 år). 2 ind. Fiskumvannet 23.4. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten mfl.). 9 ind. Fiskumvannet 13.5. (Lars Dolmen, Rolf E. Andersen). Sporadisk 1-6 ind. Fiskumvannet 14.5.-10.7. (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen mfl.). 1K Fiskumvannet 16.9. (Steinar Stueflotten, Melvin Åsum), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 23.9. ± 24 dager (20 år).

Fiskemåke *Larus canus* (68 ± 19) 97 obs. + 05.02.-26.11.

En vinterobservasjon: 1 ind. Hokksundbrua 5.2. (Aleksander Solberg). 4 ind. Hokksundbrua 28.3. (Morten Jagdum), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 4.4. ± 10 dager (33 år). Jevnlig opptil 10-45 ind. Fiskumvannet utover i april-mai, maks. 185 ind. Fiskumvannet 23.4. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten). Ellers vanlig i området Vestfossen-Hokksund i sommerhalvåret, maks. 100 ind. Vålen 16.6. (Steinar Stueflotten). 2 ad Bånepina, Eikeren 24.6. (Steinar Stueflotten), men ingen unger sett. Jevnlig 1-9 ind. Fiskumvannet august-oktober, maks. 16 ind. 7.9. og 25 ind. 17.10. (Steinar Stueflotten). Seinest 1 1K Fiskumvannet 26.11. (Aleksander Solberg, Lars Dolmen), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 5.11. ± 19 dager (29 år).

Gråmåke *Larus argentatus* (56 ± 17) 53 obs. + 01.01.-26.11.

1-3 ind. i Hokksund-området 1.1.+5.2. (Eli Bondlid, Aleksander Solberg). 1 ind. Fiskumvannet 25.2. (Andreas Hessvik-Trøite). Jevnlig 1-15 ind. Fiskumvannet i april-mai. Hekking: 6 ad. + >1 pull Bånepina, Eikeren 24.6. (Steinar Stueflotten). Jevnlig 1-5 ind. Fiskumvannet medio juni-oktober, maks. 20 ind. 17.10. (Steinar Stueflotten) og 20 ind. Åker 22.10. (Steinar Stueflotten). Seinest 1 ind. Fiskumvannet 26.11. (Aleksander Solberg).

Svartbak *Larus marinus* (12 ± 9) 16 obs. + 05.02.-09.12.

1 ind. Hokksundbrua 5.2. (Aleksander Solberg). 2 ind. Bergsvingen 14.4. (Eirik Kristoffersen). 3 ind. Hokksund 28.4. (Laila Helland Folgerø, Sven Inge Marcussen). Sporadisk 1-2 ind. Fiskumvannet 1.5.-13.8. (Eirik Kristoffersen, Steinar Stueflotten, Lars Dolmen mfl.). 1 ind. Hokksund 9.12. (Aleksander Solberg).

Sildemåke *Larus fuscus* (29 ± 20) 67 obs. + 24.03.-03.09.

1 ind. Hokksund 24.3. (Eirik Kristoffersen), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 12.4. ± 13 dager (29 år) og 27.3. ± 7 dager de 10 siste årene. 2 ad. Hokksundbrua 28.3. (Morten Jagdum). Sporadisk 1-15 ind. Fiskumvannet medio april-august, maks. 24 ind. 1.5. (Eirik Kristoffersen). 15 ind. Sand 23.4. (Steinar Stueflotten). 1-14 ind. mer sjeldent på andre lokaliteter Vestfossen-Hokksund, maks. 100 ind. Vålen 16.6. (Steinar Stueflotten). Hekking: 18 ad. + >8 pulli på Bånepina, Eikeren 24.6. (Steinar Stueflotten). Seinest 5 ind. Fiskumvannet 3.9. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 13.9. ± 23 dager (20 år).

Lomvi *Uria aalga* (1 ± 2) 7 obs. (+) 01.10.-29.10.

1 ind. Fiskumvannet 1.10. (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Melvin Åsum mfl.). 1 ind. Fiskumvannet 14.-29.10. (Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen, Andreas Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. Nedre Sandøra 24.10. (Jostein Myre). Sjelden gjest på innlandslokaliteter. Arten er observert i Øvre Eiker de tre siste årene.

Smålom *Gavia stellata* (1 ± 1) 5 obs. + 13.05.-29.10.

1 ind. Fiskumvannet 13.5. (Lars Dolmen, Rolf E. Andersen), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 15.5. ± 16 dager (10 år). 1 ind. Fiskumvannet 9.6. (Eirik Kristoffersen). 1 ad. Fiskumvannet 28.-29.7. (Jon Ludvig Hals). Sjelden på høsttrekket: 1 1K Fiskumvannet 29.10. (Jon Ludvig Hals) som er seineste observasjon i Øvre Eiker.

Storlom *Gavia arctica* (26 ± 15) 39 obs. + 22.04.-23.10.

1 ind. Fiskumvannet 22.4. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 21.4. ± 9 dager (38 år). 2 ind. Sandsbukta 23.4. (Steinar Stueflotten). Jevnlig 1-5 ind. Fiskumvannet ultimo april-primus juni, maks. 9 ind. 6.5. (Andreas Hessvik-Trøite, Lars Dolmen). 1 ad. Kolbrekkvannet N 12.5. (Aleksander Solberg). 2 ind. Tvillingvann, Mastebogen 24.7. (Per Øystein Klunderud). 1 ad. død - kollisjon med kraftledning Svartjern Sf Kolbrekkvannet 28.7. (Finn Gregersen). 3 ind. Kolbrekkvannet N 12.8. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Store Fiskelausen, Mastebogen 24.8. (Per Øystein Klunderud). 4 ind. Fiskumvannet 27.8. (Andreas Hessvik-Trøite, Aleksander Solberg), 2 ind. 16.9. (Melvin Åsum, Steinar Stueflotten mfl.) og 1 ind. 16.10. (Melvin Åsum). Seinest 1 ind. Fiskumvannet 23.10. (Eirik Kristoffersen), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 16.9. ± 22 dager (21 år).

Islom *Gavia immer* Ikke observert i 2023.

Storskarv *Phalacrocorax carbo* (73 ± 34) 87 obs. + 01.01.-16.12.

Vinterfunn: 1-4 ind. Drammenselva og Vestfosselva 1.1.-13.2. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.). 4 ind. Sandsbukta 31.1 (Steinar Stueflotten). 1-2 ind. Drammenselva og Vestfosselva 1.-16.12. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten mfl.). 11 ind. Bånepina + 1 ind. Holtøya, Eikeren 12.12. (Steinar Stueflotten). Jevnlig 1-5 ind. Fiskumvannet ultimo april – november, maks. 9 ind. 12.11. (Jon Ludvig Hals). Kun sporadisk ellers om sommeren. 1 ind. Mørtjern v/Øksne 24.8. (Per Øystein Klunderud). 1 ind. Kolbrekkvannet N 11.10. (Aleksander Solberg). 7 ind. Bånepina 15.10. (Steinar Stueflotten).

Kuhegre *Bubulcus ibis* (2 ± 8) 30 obs. 0 12.10.-23.10.

1 ind. Hegstad beitemark 12.-13.10. (Andreas Pedersen, Morten Jagdum, Aleksander Solberg mfl.). 1 ind. Hals 19.10. (Frank Borgen). 1 ind. Vålen 20.10. (Steinar Stueflotten, Anders Hals mfl.). 1 ind. Åker 22.10. (Steinar Stueflotten, Terje Pettersen mfl.). 1 ind. Hegstad beitemark 23.10. (Eirik Kristoffersen, Steinar Stueflotten mfl.). Ny art for Øvre Eiker og funn nr. 2 i Buskerud. Det kan ha dreid seg om to forskjellige individer 12.-13.10. og 19.-23.10.

© Aleksander Solberg

Kuhegre i sitt rette element på Hegstad beitemark 12.10.23. Foto: Aleksander Solberg

Egretthege *Egretta alba* Ikke observert i 2023.**Gråhege *Ardea cinerea* (68 ± 25) 71 obs. + 24.03.-17.12.**

1 ind. Hokksund 24.3. (Eirik Kristoffersen), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 25.3. ± 21 dager (35 år). Jevnlig 1-6 ind. Fiskumvannet april - november, 1-3 ind. sporadisk ellers i april. 1 ind. Vestfosselva v/Vålen 1.11. og 1 ind. Hagaøya 23.11. (Steinar Stueflotten). Vinterfunn: 3 ind. Vestfosselva Nf Vestfossen 2.12. og 16.12. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Prestebråtan elveskog 4.12. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Vestfosselva v/fabrikken 17.12. (Andreas Hessvik-Trøite).

Fiskeørn *Pandion haliaetus* (24 ± 13) 37 obs. + 18.04.-24.09.

1 ind. Fiskumvannet 18.4. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 17.4. ± 8 dager (42 år). Jevnlig 1 ind. Fiskumvannet medio april-primio september, 2 ind. 14.5. og 24.6. (Steinar Stueflotten mfl.), 3 ind. 5.8. (Andreas Gullberg), sjelden ellers. Reir ØE06a m/2 unger 7.7. (Jan Trygve Bollerud). Seinest 1 ind. Fiskumvannet 24.9. (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals, Aleksander Solberg), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 4.9. ± 13 dager (25 år).

Vepsevåk *Pernis apivorus* (6 ± 3) 8 obs. 0 14.05.-16.08.
 1 ind. Fiskumvannet 14.5. (Steinar Stueflotten, Hans Petter Rømme), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 18.5. ± 11 dager (24 år). 1 ind. Klunderud 29.5. og Vassdalen 7.6. (Per Øystein Klunderud). 1 ind. Gommerud 19.6. (Finn Michelsen). 1 ind. Klunderud 5.7. (Per Øystein Klunderud). 1-2 ind. Fiskumvannet 5.-16.8. (Andreas Gullberg, Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten mfl.), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 29.8. ± 12 dager (29 år).

Kongeørn *Aquila chrysaetos* (7 ± 4) 18 obs. 0 23.01.-24.09.
 1-2 ind. Langerud 23.+27.1. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. sett sporadisk i sør fra tårnet på Fiskumvannet 31.3.-31.8. (Jan Trygve Bollerud, Aleksander Solberg, Melvin Åsum, Steinar Stueflotten mfl.). 1-2 ind. sporadisk Finnemarka 2.4.-17.5. (Jan Trygve Bollerud, Aleksander Solberg, Jon Ludvig Hals). 1 ind. overflygende Klunderud 11.5. (Per Øystein Klunderud). 1 ind. Fiskumvannet 24.9. (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals, Melvin Åsum).

Spurvehauk *Accipiter nisus* (51 ± 12) 46 obs. + 01.01.-24.12.
 1 ind. sporadisk på diverse lokaliteter gjennom det meste av året, men heller sjeldent om vinteren, hyppigst om høsten og da 2-3 ind. sammen noen ganger. Seinest 1 ind. Vestfossen 24.12. (Sissel Thygesen).

Hønehauk *Accipiter gentilis* (33 ± 9) 39 obs. 0 13.01.-24.12.
 1 ind. sporadisk på diverse lokaliteter gjennom det meste av året. 2 ind. Fiskumvannet 23.9. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten). 1 par reir m/1 unge skjermet lokalitet 7.7. (Heiko Liebel).

Sivhauk *Circus aeruginosus* (47 ± 25) 54 obs. + 22.04.-23.09.
 1 hann Fiskumvannet 22.-28.4. (Jon Ludvig Hals, Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 26.4. ± 13 dager (37 år). 1 par i passende hekkebiotop 1.-19.5. (Hans Petter Rømme, Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.). 1 hann jevnlig Fiskumvannet 20.5.-28.7. (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten mfl.). 1 hunn Fiskumvannet 28.5.-9.6. (Steinar Stueflotten, Jan Olav Nybo, Jon Ludvig Hals). 1 ad. hann Fiskumvannet 22.8. (Melvin Åsum). 1 1K Fiskumvannet 22.-28.8. (Steinar Stueflotten mfl.). 1 hunn Fiskumvannet 2.-5.9. (Aleksander Solberg, Lars Dolmen, Steinar Stueflotten mfl.). 1 1K Fiskumvannet 9.-23.9. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten, Morten Jagdum). Siste observasjon i gjennomsnitt: 13.9. ± 13 dager (34 år).

Myrhauk *Circus cyaneus* (7 ± 4) 16 obs. (+) 01.05.-24.10.
 1 hann Fiskumvannet 1.-6.5. (Aleksander Solberg, Lars Dolmen, Andreas Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 21.4. ± 12 dager (34 år). 1 hunn Fiskumvannet 6.5. (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen). 1 hunn Fiskumvannet 19.-20.5. (Lars Dolmen, Steinar Stueflotten, Morten Jagdum). 1 1K Flesaker 17.9. (Jon Ludvig Hals). 1 hunnf. Fiskumvannet 23.9. (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals). 1 hunnf. Fiskumvannet 22.-24.10. (Lars Dolmen, Eirik Kristoffersen, Steinar Stueflotten mfl.), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 10.10. ± 15 dager (29 år).

Myrhauk Fiskumvannet 23.10.23. Foto: Melvin Åsum

Steppehauk 1K Fiskumvannet 03.09.23. Foto: JLH

Steppehauk *Circus macrourus* (0,5 ± 0,5) 2 obs. ++ 01.05.-24.10.
 1 1K hann Hegstadmyra, Fiskumvannet 3.9. (Jon Ludvig Hals). 1 1K ptSV Fiskumvannet 23.9. (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals). Sjelden gjest på høsttrekket i september, sist observert 26.9.2021.

Rødglenne *Milvus milvus* Ikke observert i 2023.

Havørn *Haliaeetus albicilla* (3 ± 2) 3 obs. 0 02.04.-01.12.
1 ad. overflygende Lerberg 2.4. (Aleksander Solberg, Jan Trygve Bollerud). 1 3K+ overflygende Fiskumvannet 23.11. (Steinar Stueflotten). 1 ind. som spiste på et bytte ute på isen ved utløpet av Fiskumvannet 1.12. (Tore Haare).

Fjellvåk *Buteo lagopus* (3 ± 3) 9 obs. + 08.04.-27.10.
1 ind. Knive 8.4. (Eirik Kristoffersen), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 5.4. ± 13 dager (29 år). 1 ind. Fiskumvannet 1-5.5. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.). 1 hann ptN Fiskumvannet 16.5. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Fiskumvannet 24.9. (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals, Aleksander Solberg). 1 ind. Fiskumvannet 15.10. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten, Lars Dolmen mfl.). 1 ind. Fiskumvannet 26.-27.10. (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 26.10. ± 26 dager (24 år).

Musvåk *Buteo buteo* (113 ± 38) 114 obs. + 02.01.-02.12.
Vinter: 1 ind. Bergsvingen 2.1. (Jorunn Villand) og 1 ind. Loesmoen og Lo 1.-2.12. (Helge Berge, Aleksander Solberg). 1 ind. Hegstadmyra N 23.3. (Aleksander Solberg), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 21.3. ± 12 dager (36 år). Jevnlig 1-4 ind. Darbu-Hokksund ultimo mars - mai, maks. 6 ind. Fiskumvannet 14.5. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten), sporadisk ellers. Jevnlig 1-4 ind. Fiskumvannet juni-oktober, maks. 7 ind. 17.9. (Jon Ludvig Hals), 1-2 ind. sporadisk ellers. 1 ind. Sem 28.11. (Aleksander Solberg). Siste observasjon i gjennomsnitt: 22.10. ± 23 dager (28 år).

Perleugle *Aegolius funereus* Ikke observert i 2023.

Haukugle *Surnia ulula* (9 ± 19) 1 obs. 0 03.02.
1 ind. Loselva v/Loesmoen 3.2. (Henning Anker Johansen). Lite smågnagere og svakt år for ugler.

Spurveugle *Glaucidium passerinum* (9 ± 6) 9 obs. + 07.01.-08.09.
1 ind. Klunderud 7.1. + 19.2. (Per Øystein Klunderud). 1 ind. Fiskumvannet 5.2. (Aleksander Solberg). 1+1 ind. ringmerket Hals 20.+21.2. (Anders Hals). 1 ind. Sandbukta 26.2. (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang Kjellerdalsveien, Finnemarka 31.3. (Jon Ludvig Hals). 1 hann sang Øf Kolbrekkvannet 1.4. (Aleksander Solberg). 1 ind. sang Klunderud 8.9. (Per Øystein Klunderud).

Hornugle *Asio otus* Ikke observert i 2023.

Jordugle *Asio flammeus* (4 ± 6) 2 obs. 0 16.04.-24.10.
1 ind. næringssøkende Flesaker 16.4. (Morten Jagdum), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 13.4. ± 12 dager (29 år). 1 ind. næringssøkende NØf Hals 24.10. (Edna Mosand), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 22.10. ± 19 dager (17 år).

Jordugle Flesaker 16.04.23. Foto: Morten Jagdum

Kattugle <i>Strix aluco</i>	(9 ± 5)	8 obs.	-	20.01.-30.12.
1 ind. Klunderud 20.1. (Per Øystein Klunderud). 1 ind. trafikkdrept E136, Skjøel 30.3. (Sissel Thygesen). 1 ind. Klunderud 9.4.+5.-11.5. (Per Øystein Klunderud). 1 ind. Brekke 9.6. (Eirik Kristoffersen). 1 ind. sang Klunderud 3.9. (Per Øystein Klunderud). 1 ind. Geveltsetra 11.10. (Aleksander Solberg). 1 ind. sang Klunderud 30.12. (Per Øystein Klunderud).				
Lappugle <i>Strix nebulosa</i>	(0 ± 0,5)	1 obs.	0	21.08.
1 ind. Vestsida 21.8. (via Bent Andersen). Sjelden gjest i Øvre Eiker, sist observert 20.10.2012.				
Hærfugl <i>Upupa epops</i>	Ikke observert i 2023.			
Isfugl <i>Alcedo atthis</i>	Ikke observert i 2023.			
Vendehals <i>Jynx torquilla</i>	(12 ± 8)	9 obs.	0	06.05.-09.07.
1 ind. Hegstad 6.5. (Andreas Hessvik-Trøite), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 1.5. ± 6 dager (32 år). 1 ind. sang Hegstad-Fiskumvannet 7.5.-31.5. (Bent Ellingsen, Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. Fiskumvannet 9.7. (Stein Edward James Grønning).				
Tretåspett <i>Picoides tridactylus</i>	(4 ± 2)	1 obs.	0	22.01.
1 hann ved fôring Drammenstjern, Finnemarka 22.1. (Jon Ludvig Hals).				
Dvergspett <i>Dendrocopos minor</i>	(7 ± 7)	18 obs.	+	31.03.-18.08.
1 ind. Tjuvøya 31.3. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Klunderud 5.-8.4. (Per Øystein Klunderud). 1 ind. stasjonær v/Dørja, Fiskumvannet 18.4.-28.5. (Steinar Stueflotten, Melvin Åsum, Aleksander Solberg mfl.). 1 ind. Hagaøya 7.7. (Heiko Liebel). 1 ind. Klommesteinfjellet 18.8. (Jon Trygve Johnsen).				
Flaggspett <i>Dendrocopos major</i>	(79 ± 23)	63 obs.	0	01.01.-17.12.
Jevnlig gjennom hele året, spredt på mange lokaliteter. Normalt bare enkeltindivider, 2 ind. noen ganger, maks. 8 ind. ved fôring Drammenstjern, Finnemarka 25.3 og 5 ind. 6.4. (Jon Ludvig Hals).				
Svartspett <i>Dryocopus martius</i>	(24 ± 8)	22 obs.	0	06.03.-29.12.
1 ind. Svartskurden 6.3. (Eirik Kristoffersen). 1-2 ind. Øf Kolbrekkvannet 1.4.+27.4. (Aleksander Solberg). 1 ind. Spærensetra-Svartskurden-Mellomtjern 6.3.+21.5. (Eirik Kristoffersen, Steinar Stueflotten). 1 ind. sporadisk Fiskumvannet 16.4.-15.10. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten mfl.). Spredt og tilfeldig på et fåtall andre lokaliteter. Siste: 1 ind. Klunderud 29.12. (Per Øystein Klunderud).				
Grønnspett <i>Picus viridis</i>	(13 ± 5)	4 obs.	-	07.04.-06.08.
1 ind. Flesaker 7.4. (Steinar Stueflotten). 1 hann Hestehagan, Vestfossen 10.4. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Fiskumvannet 29.7. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Hegstad 6.8. (Steinar Stueflotten). Negativ utvikling de siste par årene.				
Gråspett <i>Picus canus</i>	(13 ± 6)	6 obs.	0	25.03.-17.10.
1 hann + 1 hunn Drammenstjern, Finnemarka 25.-31.3. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. lokkelyd Fiskumvannet 1.10. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Melvin Åsum mfl.). 1 ind. lokkelyd Øf Tollåsen 9.10. (Finn Michelsen). 1 ad. Svensrudmyra 17.10. (Finn Michelsen).				
Tårnfalk <i>Falco tinnunculus</i>	(24 ± 18)	39 obs.	0	07.04.-04.12.
1 ind. Fiskumvannet 7.4. (Jorunn Villand), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 8.4. ± 15 dager (38 år). 1 ind. sporadisk Fiskumvannet med omegn 16.4.-3.6. (Andreas Hessvik-Trøite, Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten mfl.), 2 ind. 16.5. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Langebru 25.4. (Bjørnar Konradsen). 1 ind. jevnlig Fiskumvannet 6.8.-1.10. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten, Lars Dolmen mfl.). 1 ind. Torespæren-Bergsvingen 14.-28.9. (Sissel Thygesen, Steinar Stueflotten). 1 ind. Fiskumvannet 4.-26.11. (Lars Dolmen, Aleksander Solberg mfl.), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 09.10. ± 33 dager (27 år). Vinterfunn: 1 ind. Hegstad 2.-4.12. (Aleksander Solberg).				
Dvergfalk <i>Falco columbarius</i>	(14 ± 6)	5 obs.	0	16.04.-01.10.
1 ind. Fiskumvannet 16.4. (Stein Edward James Grønning), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 8.4. ± 10 dager (39 år). 1 hann Fiskumvannet 6.5. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.). 1 hunn Hegstad beitemark 12.5. (Hans Petter Rømme). 1 1K Bergsvingen 19.9. (Aleksander Solberg). 1 ind. Fiskumvannet 1.10. (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Melvin Åsum mfl.), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 19.10. ± 27 dager (27 år).				

Lerkefalk <i>Falco subbuteo</i>	(28 ± 15)	32 obs.	+	14.05.-17.09.
Jevnlig 1-2 ind. Fiskumvannet 14.5.-17.9. (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Aleksander Solberg mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 7.5. ± 8 dager (31 år). 1 ind. Klunderud 1.7. (Per Øystein Klunderud). 1 ind. Bergsvingen 14.7. (Aleksander Solberg). Siste observasjon i gjennomsnitt: 15.9. ± 15 dager (33 år).				
Vandrefalk <i>Falco peregrinus</i>	(24 ± 15)	25 obs.	0	31.03.-15.10.
1 ad. Bergsvingen 31.3. (Steinar Stueflotten, Jan Trygve Bollerud, Magne Sjøblom), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 3.4. ± 13 dager (27 år). 1 ind. Fiskumvannet 1.5.+6.5. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten). 1 ad. Hegstad 8.7. (Lars Dolmen). Jevnlig 1-2 ind. (både ad og 1K) Fiskumvannet 2.8.-15.10. (Melvin Åsum, Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. Loesmoveien 25.9. (Øyvind Kaasin). Siste observasjon i gjennomsnitt: 24.10. ± 22 dager (26 år).				
Pirol <i>Oriolus oriolus</i>	(0,5 ± 1)	1 obs.	(-)	05.06.
1 ind. sang Torberg ved Fredfoss 5.6. (Dagfinn Kolberg), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 2.6. ± 7 dager (7 år). Sjelden sommergjest i Øvre Eiker, sist observert på Klunderud 30.5.2011.				
Varsler <i>Lanius excubitor</i>	(36 ± 20)	39 obs.	0	05.02.-28.11.
Jevnlig 1 ind. Fiskumvannet 5.2.-18.4. (Aleksander Solberg, Morten Hunn, Lars Dolmen, Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. Langerud 27.2. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. jevnlig Fiskumvannet 16.9.-26.11. (Melvin Åsum, Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato høst: 19.9. ± 12 dager (33 år). 2 ind. 23.9. (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals) og 27.9. (Rolf E. Andersen). 1 ind. Horgen 28.11. (Eirik Kristoffersen).				
Tornskate <i>Lanius collurio</i>	(16 ± 8)	24 obs.	(+)	12.05.-21.08.
1 hann Hegstad 12.-28.5. (Steinar Stueflotten mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 20.5. ± 8 dager (31 år). 1-2 ind. jevnlig Hegstad og Fiskumvannet juli-medio august (Morten Jagdum, Jon Ludvig Hals, Andreas Hessvik-Trøite mfl.), maks. 1 par m/3 juv. 2.8. (Melvin Åsum, Jostein Myre). 3 ind. ringmerket Hals 24.7. (Anders Hals). Seinest 1 hann + 1 1K Hegstad 21.8. (Morten Jagdum), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 25.8. ± 13 dager (29 år).				
Lavskrike <i>Perisoreus infaustus</i>	Ikke observert i 2023.			
Nøtteskrike <i>Garrulus glandarius</i>	(61 ± 20)	47 obs.	-	01.01.-19.12.
Vanlig, men fåtallig art det meste av året. Normalt 1-3 ind. på diverse lokaliteter, maks. 9 ind. Drammenstjern, Finnemarka 25.3. (Jon Ludvig Hals). 5 ind. Flesaker 17.9. (Jon Ludvig Hals). Siste observasjon: 2 ind. Dramdal S 19.12. (Aleksander Solberg).				
Skjære <i>Pica pica</i>	(149 ± 44)	127 obs.	-	01.01.-12.12.
Jevnlig 1-9 ind. i kulturlandskapet mellom Fiskum og Hokksund, sjelden mer enn 10 ind. sammen, maks. 22 ind. Hokksund 1.1. (Steinar Stueflotten), 15 ind. Vålen 3.7. (Steinar Stueflotten) og 15 ind. Fiskumvannet 14.10. (Jon Ludvig Hals). Negativ trend med en nedgang på i gjennomsnitt -4 % pa. i perioden 2009-2023.				
Nøttekråke <i>Nucifraga caryocatactes</i>	(9 ± 4)	7 obs.	0	19.02.-19.11.
2 ind. ved føring Drammenstjern, Finnemarka 19.2. og 1 ind. 25.3. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Askemyra, Korvaldskogen 23.5. (Baro Moslet). 3 1K Hasselåsen 10.6. (Per Øystein Klunderud). 2 ind. overflygende Fiskumvannet 16.8. (Steinar Stueflotten). 3 ind. overflygende Flesaker 17.9. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. ved føring Gartnerveien, Hokksund 19.11. (Morten Jagdum).				
Kaie <i>Corvus monedula</i>	(73 ± 21)	94 obs.	+	01.01.-17.12.
Jevnlig gjennom hele året i kulturlandskapet mellom Fiskum og Hokksund, hyppigst vår og høst. Ofte i småflokker på 10-50 ind., sjelden mer enn 100 ind., maks. 300 ind. Besseberg 17.10. (Steinar Stueflotten) og 230 ind. Sem 10.12. (Aleksander Solberg). Ingen rapporterte hekkefunn i 2023.				
Kornkråke <i>Corvus frugilegus</i>	(10 ± 8)	26 obs.	(+)	31.01.-12.12.
1 ind. Sem 31.1. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Bergsvingen 23.3. (Morten Jagdum) og 1 ind. Vålen 24.3. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 1.4. ± 16 dager (33 år). 1-2 ind. Hegstad 20.5.-4.6. (Lars Dolmen, Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.). 4 ind. Hegstad 10.10. (Steinar Stueflotten mfl.). 1 ad. Fossesholm 10.10. (Steinar Stueflotten). Sporadisk 1 ind. Fiskumvannet 12.10-6.11. (Steinar Stueflotten mfl.). 4 ind. Spæren 13.10. (Jostein Bærø Engdal mfl.). 1 1K Besseberg 20.10. og 4 ind. 22.10. + 3 ind. Sem og 2 ad. Vålen 22.10. (Steinar Stueflotten). 1 1K Fossesholm 1.11. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Hegstad 6.11. (Melvin Åsum). 1 ind. Sem 26.11. (Aleksander Solberg). 1 ind. Sundet 12.12. (Steinar Stueflotten).				

Kornkråke Sem 22.10.23. Foto: SST

Kråke *Corvus cornix* (214 ± 56) 265 obs. + 01.01.-17.12.

Jevnlig 1-30 ind. i sommerhalvåret, mer tallrikt i vinterhalvåret, men sjelden > 50 ind. sammen. Noen større flokker: 100 ind. Fossesholm 1.11. og 120 ind. 23.11. (Steinar Stueflotten). 120 ind. Sem 26.11. og 170 ind. 10.12. (Aleksander Solberg). 100 ind. Fossesholm 4.12. (Steinar Stueflotten).

Ravn *Corvus corax* (70 ± 20) 54 obs. 0 01.01.-17.12.

1-4 ind. jevnlig gjennom hele året, hyppigst vår og høst, sjelden > 5 ind. sammen, maks. 9 ind. Flata, Dramdal 7.4. (Eirik Kristoffersen). 11 ind. Fiskumvannet 17.9. og 20 ind. Hegstad 22.9. (Jon Ludvig Hals).

Sidensvans *Bombycilla garrulus* (15 ± 8) 23 obs. 0 15.10.-13.12.

Ingen observasjoner i 1. halvår. 10-35 ind. Fiskumvannet 15.-17.10. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten, Lars Dolmen mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato høst: 23.10. ± 11 dager (29 år). Flere flokker på 4-40 ind. diverse lokaliteter medio oktober - medio desember. 200 ind. Semsveien 22.10. og 100 ind. v/Fossesholm 23.10. (Steinar Stueflotten).

Svartmeis *Periparus ater* (23 ± 10) 8 obs. - 19.01.-24.09.

1 ind. sporadisk i skogtraktene gjennom det meste av året, maks. 6 ind. ved fôring Drammenstjern, Finnemarka 25.3. og 6.4. (Jon Ludvig Hals). Svakt år i 2023.

Toppmeis *Lophophanes cristatus* (19 ± 9) 31 obs. 0 28.01.-26.10.

1-3 ind. sporadisk i skogtraktene gjennom det meste av året, maks. 4 ind. Hoensmarka 5.3. (Aleksander Solberg mfl.).

Løvmeis *Poecile palustris* (4 ± 4) 6 obs. 0 19.01.-30.12.

1 ind. ved fôring Klunderud 19.1.-6.5. (Per Øystein Klunderud). 1 ind. ved fôring Klunderud 15.-30.12. (Per Øystein Klunderud).

Granmeis *Poecile montanus* (34 ± 14) 20 obs. - 07.02.-17.10.

1-4 ind. sporadisk i skogtraktene gjennom det meste av året, maks. 8 ind. ved fôring Drammenstjern, Finnemarka 25.3.+6.4. (Jon Ludvig Hals), 9 ind. Soterudmyr Øf Kolbrekkvannet 8.10. (Aleksander Solberg).

Blåmeis *Cyanistes caeruleus* (177 ± 50) 128 obs. 0 01.01.-12.12.

Vanlig gjennom hele året, men sjelden >10 ind. sammen. Hyppigst og mest tallrikt vår og høst. Maks. antall 1. halvår: 30 ind. Drammenstjern, Finnemarka 25.3. (Jon Ludvig Hals) og 2. halvår: 25 ind. Flesaker 17.9. og 23 ind. Fiskumvannet 12.11. (Jon Ludvig Hals). Vanlig hekkefugl.

Kjøttmeis *Parus major* (183 ± 55) 149 obs. 0 01.01.-12.12.

Vanlig gjennom hele året, men sjelden >10 ind. sammen. Hyppigst vår og høst. Maks. antall 1. halvår: 30 ind. ved fôring Drammenstjern, Finnemarka 6.4. (Jon Ludvig Hals) og 2. halvår: 26 ind. Fiskumvannet 14.10. (Jon Ludvig Hals). Vanlig hekkefugl.

Skjeggmeis *Panurus biarmicus* Ikke observert i 2023.**Sanglerke *Alauda arvensis* (135 ± 50) 141 obs. + 02.04.-22.10.**

40 ind. Bergsvingen 2.4. (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 9.3. ± 14 dager (38 år). Jevnlig 1-15 ind. på diverse lokaliteter i april-mai, maks. 20 ind. Hegstad 10.+13.4. (Morten Jagdum, Steinar Stueflotten). Typisk 1-4 ind. på diverse lokaliteter om sommeren, men ingen sikre hekkefunn. Jevnlig opptil 10-40 ind. ptS i september-medio oktober, maks. 75 ind. Fiskumvannet 24.9. (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals, Aleksander Solberg) og 65 ind. Fiskumvannet 17.10. (Steinar Stueflotten). Seinest 1 ind. Åker 22.10. (Kent Gusdal), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 19.10. ± 11 dager (35 år).

Fjellerke *Eremophila alpestris* (0 ± 1) 3 obs. 0 18.04.

1 ind. næringssøkende Hegstad beitemark 18.4. (Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg, Jon Ludvig Hals.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 25.4. ± 8 dager (4 år). Sjelden gjest på vårtrekket, sist observert på Hals 19.4.2008.

Fjellerke Hegstad beitemark 18.04.23. Foto: SST

Sandsvale *Riparia riparia* (24 ± 11) 24 obs. 0 23.04.-22.07.

1 ind. Fiskumvannet 23.4. (Jon Ludvig Hals), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 25.4. ± 5 dager (32 år). Jevnlig 1-10 ind. Fiskumvannet i mai, maks. 30 ind. 16.5. (Steinar Stueflotten). 1+ par hekker i blokkmuren på Stryken, Hokksund 22.5. (Aleksander Solberg). Ca. 25 ind. besøker bebodd reir i Øvre Hoen grustak 26.5. (Steinar Stueflotten). 10 ind. Hagaøya 7.7. (Heiko Liebel). Seinest 5 ind. Fiskumvannet 22.7. (Aleksander Solberg). Ingen høstobservasjoner.

Låvesvale <i>Hirundo rustica</i>	(106 ± 25)	108 obs.	+	23.04.-04.10.
2 ind. Fiskumvannet 23.4. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 20.4. ± 7 dager (33 år). Jevnlig opptil 10-50 ind. Fiskumvannet i mai, maks. 200 ind. 16.5. (Steinar Stueflotten). Jevnlig opptil 10-20 ind. juli-september, maks. 20+20 ind. Åssideveien 20.8. (Per Øystein Klunderud) og 40 ind. Hegstad beitemark 25.8. (Jorunn Villand). Seinest 2 ind. Fiskumvannet 4.10. (Jens Tøndel Fossum), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 1.10. ± 13 dager (36 år).				
Taksvale <i>Delichon urbicum</i>	(31 ± 12)	27 obs.	0	28.04.-02.09.
2 ind. Hegstad 28.4. (Eirik Kristoffersen, Finn Hauge), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 26.4. ± 4 dager (31 år). Jevnlig 1-8 ind. Fiskumvannet i mai. 2+2 ind. på mulig hekkebiotop Bollerud og Gunhildrud 24.6. (Steinar Stueflotten). 15 ind. Fiskumvannet 6.8. og 10 ind. 10.8. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten, Andreas Hessvik-Trøite). Seinest 1 ind. Fiskumvannet 2.9. (Aleksander Solberg, Lars Dolmen), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 7.9. ± 13 dager (32 år).				
Stjertmeis <i>Aegithalos caudatus</i>	(10 ± 8)	14 obs.	+	25.02.-25.11.
2 ind. Hegstadmyra N 25.2. (Andreas Hessvik-Trøite). 2 ind. Tjuvøya 1.4. (Aleksander Solberg). 1-2 ind. Fiskumvannet 20.-28.5. (Lars Domen, Aleksander Solberg). 2 ind. Hagaøya 7.7. (Heiko Liebel). Sporadisk 2-10 ind. Fiskumvannet 16.9.-4.11. (Melvin Åsum, Lars Domen, Aleksander Solberg mfl.). 2 ind. Tjuvøya 19.11. (Steinar Stueflotten). 12 ind. Fiskumvannet 25.11. (Andreas Hessvik-Trøite).				
Bøksanger <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	(3 ± 2)	3 obs.	(+)	14.05.-04.07.
1 ind. sang Brekke 14.5. (Arvid Sørby), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 13.5. ± 6 dager (28 år). 1 ind. sang Klunderud 17.5. (Per Øystein Klunderud). 1+ ind. varslet Klunderud 4.7. (Per Øystein Klunderud).				
Løvsanger <i>Phylloscopus trochilus</i>	(101 ± 21)	118 obs.	(+)	05.05.-16.09.
5 ind. Fiskumvannet 5.5. (Andreas Hessvik-Trøite), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 26.4. ± 5 dager (38 år). Hyppigst på vårtrekket i mai. Jevnlig 1-5 ind. diverse lokaliteter i mai, maks. 10 ind. Fiskumvannet 14.5. (Jon Ludvig Hals mfl.). Jevnlig 1-10 ind. Fiskumvannet august-medio september, maks. 15 ind. 1.-2.9. (Melvin Åsum, Lars Dolmen). Seinest 1 ind. Fiskumvannet 16.9. (Melvin Åsum mfl.), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 26.9. ± 13 dager (36 år).				
Gransanger <i>Phylloscopus collybita</i>	(68 ± 26)	94 obs.	+	10.04.-04.10.
2+ ind. Fiskumvannet 10.4. (Jon Ludvig Hals, Aleksander Solberg), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 9.4. ± 8 dager (40 år). Hyppigst på vårtrekket. Jevnlig 1-4 ind. diverse lokaliteter i april-mai. 10 ind. sang Nedre Sandøra 3.6. (Trude Hessvik-Trøite). Jevnlig 1-5 ind. i august-september, maks. 18 ind. Flesaker 17.9. (Jon Ludvig Hals). Siste observasjon: 4 ind. Fiskumvannet 4.10. (Jens Tøndel Fossum), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 12.10. ± 14 dager (41 år).				
Sivsanger <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	(3 ± 3)	2 obs.	0	10.06.-16.07.
1 ind. sang Råen, Fiskumvannet 10.6. (Aleksander Solberg, Jon Ludvig Hals), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 21.5. ± 9 dager (25 år). 1 ind. Rudstøa N, Fiskumvannet 16.9. (Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen).				
Busksanger <i>Acrocephalus dumetorum</i>	(4 ± 6)	1 obs.	0	16.06.
1 ind. sang Hegstad 16.6. (Hans Petter Rømme), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 14.6. ± 9 dager (9 år).				
Rørsanger <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	(26 ± 8)	14 obs.	0	14.05.-09.09.
1 ind. Rudstøa N, Fiskumvannet 14.5. (Jon Ludvig Hals mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 15.5. ± 5 dager (35 år). Jevnlig 1-2 ind. Fiskumvannet 14.5.-10.7. Ingen observasjoner i august. Seinest 2 ind. Flesaker 9.9. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 31.8. ± 19 dager (29 år).				
Myrsanger <i>Acrocephalus palustris</i>	(36 ± 15)	61 obs.	0	25.05.-09.09.
1 ind. sang Bryn 25.5. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 27.5. ± 6 dager (34 år). Jevnlig 1-4 ind. sang diverse lokaliteter Fiskumvannet 25.5.-2.8. (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals mfl.). 1 ind. sang Dørja v/Skjelbred 2.6.+13.6. (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang Vestfosselva v/Bergsvingen 4.6.-5.7. (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang Besseberg og Bomenga 11.6. (Aleksander Solberg, Jon Ludvig Hals). 1 ind. sang Leirdalen nedre 12.+23.6. (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang Fiskum, Darbu 21.-29.6. (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang Elektroveien, Prestaker 22.6. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Flesaker + 1 ind. Måsnesmyra N 3.9. og 2 ind. Måsnesmyra N + 1 ind. Flesaker 9.9. (Jon Ludvig Hals) som er det seineste funnet i Øvre Eiker, jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 25.8. ± 8 dager (15 år).				
Gulsanger <i>Hippolais icterina</i>	(20 ± 7)	24 obs.	0	14.05.-29.07.
1 ind. sang Dørja S med elvekantskog, Fiskumvannet 14.5. (Jon Ludvig Hals), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 16.5. ± 5 dager (33 år). 1 ind. sang Hegstad-Hegstadmyra sumpskog-Tårnet 21.5.-24.6. (Aleksander Solberg, Jon Ludvig Hals,				

Steinar Stueflotten mfl.). 2 ind. sang Brekke 27.-29.5. (Endre Nygaard). 1 ind. Råen 9.6. (Eirik Kristoffersen). 1 ind. sang Hasselåsen 10.6. (Per Øystein Klunderud). 1 ind. Dørja S med elvekantskog 17.-18.6. (Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen). 1 ind. Hegstadmyra sumpskog 20.7. og 1 ind. Dørja S med elvekantskog 29.7. (Jon Ludvig Hals).

Gresshoppesanger *Locustella naevia* Ikke observert i 2023.

Munk *Sylvia atricapilla* (46 ± 14) 47 obs. 0 06.05.-17.09.
2 ind. Fiskumvannet 6.5. (Andreas Hessvik-Trøite, Aleksander Solberg mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 2.5. ± 8 dager (33 år). Jevnlig 1-3 ind. sang diverse lokaliteter medio mai – medio juli. 1-4 ind. Fiskumvannet 13.8.-16.9. (Jon Ludvig Hals mfl.). 1 ind. Jungerkollen 14.8. (Eirik Kristoffersen). Seinst 6 ind. Flesaker 17.9. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 8.10. ± 27 dager (39 år).

Hagesanger *Sylvia borin* (40 ± 11) 43 obs. (+) 20.05.-09.09.
1 ind. Fiskumvannet 20.5. (Lars Dolmen), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 14.5. ± 5 dager (36 år). Jevnlig 1-2 ind. Fiskumvannet medio mai – medio juli, sporadisk på andre lokaliteter. 1 ind. Fiskumvannet 11.8.-7.9. (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten, Morten Jagdum mfl.). Seinst 1 ind. Flesaker 9.9. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 1.9. ± 17 dager (31 år).

Møller *Curruca curruca* (8 ± 4) 15 obs. 0 12.05.-16.09.
1 ind. Hokksund (Eirik Kristoffersen) og Hegstad 12.5. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 11.5. ± 6 dager (36 år). 1 ind. sang Bergsvingen 16.-17.5. (Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. sang Hoenselva v/Malmveien 17.5. (Aleksander Solberg). 1 ind. sang Øvre Hoen grustak og Grøslund 26.5. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Langebru 27.5. (Andreas Hessvik-Trøite mfl.). 1 ind. Hals 24.7. (Anders Hals). 2-3 ind. Fiskumvannet 2.-3.9. (Lars Dolmen mfl.). 1 ind. Fiskumvannet 16.9. (Melvin Åsum, Steinar Stueflotten), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 13.9. ± 17 dager (27 år).

Tornsanger *Curruca communis* (30 ± 9) 31 obs. 0 09.05.-17.09.
1 ind. Hegstad beitemark 9.5. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 12.5. ± 7 dager (36 år). Jevnlig 1-4 ind. Fiskumvannet medio mai – juli. 1 ind. sporadisk på noen andre lokaliteter ultimo mai – primo juli. 1 ind. Hegstad 28.8. (Steinar Stueflotten). 3-4 ind. Flesaker 3.+9.9. (Jon Ludvig Hals). Seinst 1 ind. Flesaker 17.9. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 2.9. ± 9 dager (31 år).

Fuglekonge *Regulus regulus* (12 ± 5) 10 obs. 0 21.05.-09.12.
1 ind. sang Nordre Svartskurden 21.5. (Steinar Stueflotten). 2 ind. Portåsen 25.5. (Øyvind Heldal). 2 ind. Ese, Finnemarka 11.10. (Aleksander Solberg). 2-5 ind. sporadisk Fiskumvannet 14.10.-12.11. (Jon Ludvig Hals). 2 ind. Brudevolltjern, Lurdalen 19.10. (Morten Jagdum). 1 ind. Hegstadmyra sumpskog 4.12. (Steinar Stueflotten). 3 ind. Hellefossen 9.12. (Aleksander Solberg).

Gjerdsmett *Troglodytes troglodytes* (38 ± 25) 34 obs. 0 01.04.-17.12.
2 ind. Tjuvøya 1.4. (Aleksander Solberg), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 31.3. ± 17 dager (26 år). 1-2 ind. på diverse lokaliteter 2.4.-14.8. 1-2 ind. de fleste ved Fiskumvannet i september-november, maks. 4 ind. Flesaker 17.9. (Jon Ludvig Hals). Vinterfunn: 1-2 ind. på tre lokaliteter i Vestfossen 2.12.+13.12.+17.12. (Andreas Hessvik-Trøite mfl.).

Spettmeis *Sitta europaea* (60 ± 37) 40 obs. 0 01.01.-04.12.
1-4 ind. jevnlig på diverse lokaliteter gjennom hele året, maks. 6 ind. ved fôring Drammenstjern, Finnemarka 25.3. (Jon Ludvig Hals). Vanlig hekkefugl.

Trekryper *Certhia familiaris* (14 ± 9) 37 obs. + 06.02.-04.12.
1-2 ind. på diverse lokaliteter gjennom hele året, maks. 3 ind. ved fôring Drammenstjern, Finnemarka 25.3. (Jon Ludvig Hals). Mange observasjoner de tre siste årene.

Stær *Sturnus vulgaris* (108 ± 53) 173 obs. + 01.01.-30.11.
Vinterfunn: 1 ind. Fossesholm 1.1. og 2 ind. 6.2. (Steinar Stueflotten). Flere flokker 21.3. maks. 35 ind. Sundet (Steinar Stueflotten mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 12.3. ± 13 dager (41 år). Jevnlig opptil 10-40 ind. diverse lokaliteter medio mars-april, maks. 70 ind. Hegstad 14.4. (Andreas Hessvik-Trøite). Jevnlig 1-15 ind. inkl. flere hekkefunn i mai og opptil 10-30 ind. juni-august, maks. 110 ind. Bergsvingen 12.7. (Jorunn Villand). Flokker på opptil 100-150 ind. i september-oktober, maks. 200 ind. flere ganger i Vestfossen-Hokksund. Sporadisk 2-5 ind. mellom Fiskumvannet og Vestfossen 1.-19.11. (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals), seinst 6 ind. Sem 30.11. (Per Øystein Klunderud), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 2.11. ± 22 dager (37 år).

Måltrost <i>Turdus philomelos</i>	(48 ± 17)	31 obs.	-	10.04.-14.10.
50 ind. Flesaker-Lunde 10.4. (Jon Ludvig Hals), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 8.4. ± 8 dager (39 år). Jevnlig 1-5 ind. på vårtrekket medio april-mai, maks. 15 ind. Flesaker 16.4. (Jon Ludvig Hals mfl.). Få observasjoner på høsttrekket: 1 ind. Fiskumvannet 1.9. +17.9. (Melvin Åsum, Jon Ludvig Hals). 1 ind. Ese, Finnemarka 11.10. (Aleksander Solberg). Seinest maks. 8 ind. Fiskumvannet 14.10. (Jon Ludvig Hals, Andreas Hessvik-Trøite), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 5.10. ± 18 dager (34 år).				
Duetrost <i>Turdus viscivorus</i>	(21 ± 12)	43 obs.	0	21.03.-16.09.
1+2 ind. Fiskumvannet 21.3. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 1.4. ± 10 dager (33 år). 1-5 ind. Bergsvingen 2.-14.4. (Steinar Stueflotten mfl.), maks. 10 ind. 13.4. 1 ind. Knive 8.4. (Eirik Kristoffersen). Jevnlig 1-9 ind. Hegstad-Fiskumvannet i april, maks. 140 ind. næringssøkende Flesaker-Lunde 10.4. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. mat til unger Kolbergtjernmyra NR og 1 ind. Spærensetra 21.5. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Brekke 27.-29.5. (Endre Nygaard). 1 ind. Råensetra 29.5. (Per Øystein Klunderud). 1 ind. Fosseteråsen 4.6. (Steinar Stueflotten mfl.). 2 ind. Øyvannet 22.6. og 1 ind. mat til unger Smedmoen 24.6. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Junger 14.8. (Eirik Kristoffersen). 1 ind. Fiskumvannet 16.9. (Aleksander Solberg mfl.), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 13.10. ± 23 dager (23 år).				
Rødvingetrost <i>Turdus iliacus</i>	(86 ± 28)	88 obs.	0	07.04.-12.11.
1 ind. Hegstadmyra sumpskog 7.4. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 3.4. ± 8 dager (38 år). Jevnlig 2-10 ind. på vårtrekket i april-mai, maks. 40 ind. Flesaker 14.4. (Andreas Hessvik-Trøite). Sporadisk 1-4 ind. diverse lokaliteter juni-juli. Jevnlig 1-4 ind. Fiskumvannet på høsttrekket 24.9.-4.11. Seinest 2 ind. Hegstad beitemark 12.11. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 4.11. ± 15 dager (39 år).				
Svarttrost <i>Turdus merula</i>	(111 ± 38)	98 obs.	0	01.01.-09.12.
Vinterfunn: 1 hann Hokksund 1.1. (Eli Bondlid). Vårtrekket startet 4.3., jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 16.3. ± 9 dager (38 år) og 9.3. ± 7 dager de 10 siste årene. Jevnlig 1-6 ind. diverse lokaliteter mars-august, maks. 14 ind. ved fôring Drammenstjern, Finnemarka 6.4. (Jon Ludvig Hals). Sporadisk 1-7 ind. september-november, seinest 2 ind. Dyngje, Hokksund 9.12. (Aleksander Solberg), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 7.11. ± 22 dager (39 år).				
Gråtrost <i>Turdus pilaris</i>	(161 ± 30)	166 obs.	0	01.01.-12.12.
Vinterfunn: 1 ind. Vestfossen og Hokksund i januar og 1 ind. Hegstadmyra sumpskog 14.2. Jevnlig opptil 10-40 ind. på vårtrekket i mars-mai, maks. 200 ind. Bergsvingen 14.4. (Eirik Kristoffersen) og 150 ind. Hegstad beitemark 2.5. (Jorunn Villand). Jevnlig 1-10 ind. juni-august, maks. 25 ind. Fiskumvannet 18.6. (Lars Dolmen). Opptil 50-200 ind. på høsttrekket i sep.-nov., maks. 500 ind. Fossesholm 10.10. og 350 ind. Fiskumvannet 15.-17.10. (Steinar Stueflotten). Vinterfunn: 1 ind. Nf Vestfossen 2.12. (Jon Ludvig Hals) og 1 ind. Darbu + 3 ind. Sundet 12.12. (Steinar Stueflotten).				
Ringtrost <i>Turdus torquatus</i>	(6 ± 6)	7 obs.	0	13.04.-30.4.
1 ind. Bergsvingen + 1 hann Flesaker 13.4. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 12.4. ± 7 dager (31 år). 3-5 ind. Flesaker 16.4. (Jon Ludvig Hals mfl.). 1 hann Fiskumvannet 23.4. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Verpsletta 30.4. (Eirik Kristoffersen).				
Gråfluesnapper <i>Muscicapa striata</i>	(25 ± 11)	40 obs.	+	12.05.-22.08.
2 ind. Tårnet, Fiskumvannet 12.5. (Hans Petter Rømme), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 13.5. ± 5 dager (37 år). Jevnlig 1-3 ind. diverse lokaliteter medio mai – juli. Hekking: 1 par reir m/egg eller unger Hegstadmyra sumpskog, Gommerud og Hagaøya. 1-2 ind. Fiskumvannet 2.-20.8. (Jon Ludvig Hals mfl.). Seinest 2 ind. Tårnet, Fiskumvannet 22.8. (Steinar Stueflotten, Melvin Åsum), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 29.8. ± 12 dager (27 år).				
Rødstrupe <i>Erithacus rubecula</i>	(95 ± 30)	65 obs.	-	01.04.-02.12.
1 ind. sang Tjuvøya 1.4. (Aleksander Solberg), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 28.3. ± 9 dager (38 år). Jevnlig 1-6 ind. på diverse lokaliteter april-juni og 1-3 ind. juli-medio nov., maks. 6 ind. Flesaker 9.9. og 7 ind. 17.9. (Jon Ludvig Hals). Seinest 1 ind. Nf Vestfossen 2.12. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 5.11. ± 21 dager (35 år).				
Blåstrupe <i>Luscinia svecica</i>	(4 ± 4)	1 obs.	0	09.09.
1 ind. Flesaker 9.9. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 4.9. ± 9 dager (29 år).				
Nattergal <i>Luscinia luscinia</i>	Ikke observert i 2023.			

Svarthvit fluesnapper *Fic. hypoleuca* (35 ± 16) 46 obs. 0 01.05.-13.08.

1-2 hanner Fiskumvannet 1.5. (Lars Dolmen mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 1.5. ± 6 dager (37 år). Jevnlig 1-3 ind. Fiskumvannet i mai-juni, mer sporadisk på andre lokaliteter. 1 par mat til unger Sulustjerna, Finnemarka 22.6. (Steinar Stueflotten). 2 1K Hegstadmyra sumpskog 29.7. (Jon Ludvig Hals). Seinest 1 1K Tårnet, Fiskumvannet 13.8. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 27.8. ± 14 dager (11 år).

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros* Ikke observert i 2023.

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus* (4 ± 2) 3 obs. (-) 19.05.-22.06.

2 ind. Fiskumvannet 19.5. (Lars Dolmen), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 6.5. ± 10 dager (24 år). 2 ind. sang Fosseteråsen NR 4.6. (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang Yttervannslia, Finnemarka 22.6. (Steinar Stueflotten).

Buskskvett *Saxicola rubetra* (77 ± 28) 78 obs. + 05.05.-10.09.

1 ind. Hegstad 5.5. (Jostein Myre), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 1.5. ± 4 dager (35 år). Jevnlig 1-3 ind. Fiskumvannet mai-juni, minst 2 par hekket på Hegstad. 1 ind. Bergsvingen 12.5. (Steinar Stueflotten). 2 ind. sang Brekke 29.5. (Endre Nygaard). Jevnlig 1-5 ind. Fiskumvannet juli-primo september, maks. 16 ind. (ad+juv) Hegstad 2.8.+13.8. (Melvin Åsum, Jon Ludvig Hals mfl.). Seinest 1 ind. Flesaker 10.9. (Andreas Hessvik-Trøite), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 14.9. ± 8 dager (31 år).

Svartstrupe *Saxicola torquatus* Ikke observert i 2023.

Steinskvett *Oenanthe oenanthe* (40 ± 17) 34 obs. + 13.04.-23.09.

1 hann Eik og 1 hann Hegstad beitemark 13.4. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 16.4. ± 11 dager (35 år). 1-3 ind. Hegstad beitemark 28.4.-12.5. (Eirik Kristoffersen, Steinar Stueflotten mfl.). Jevnlig 1-11 ind. Fiskumvannet, Flesaker og Bergsvingen i mai, maks. 24 ind. Bergsvingen 12.5. (Steinar Stueflotten). 1 ind. Hegstad-Hegstad beitemark 28.-31.8. (Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. Hegstad beitemark 16.9. (Melvin Åsum). 1 ind. Bergsvingen 17.9. (Jorunn Villand). 5 ind. Flesaker 17.9. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Bergsvingen 22.9. (Jorunn Villand). Seinest 2 ind. Hegstad 23.9. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 29.9. ± 15 dager (32 år).

Fossefall *Cinclus cinclus* (22 ± 12) 29 obs. (+) 01.01.-16.12.

De fleste observasjonene er gjort i vinterhalvåret, ingen i perioden juli-september 2023. 1-2 ind. Drammenselva, Vestfosselva, Sundet og Sandbukta i januar-primo april. 1 ad + 1 juv. og reir i Spitelva 12.6. (Finn Michelsen). 1 ind. Sandbukta 8.10. + 19.11. (Bjørn Lauritzen, Steinar Stueflotten). 1 ind. Dørja, Fiskumvannet 23.10. (Eirik Kristoffersen). 1 ind. Vestfosselva, Hokksund 1.11. (Steinar Stueflotten). 2 ind. Vestfosselva Nf Vestfossen 2.12. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Hellefossen 4.+9.12. (Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg). 1 ind. Drammenselva i Hokksund 9.12. (Aleksander Solberg). 1 ind. Vestfosselva 12.12. og 2 ind. 16.12. (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals).

Pilfink *Passer montanus* (92 ± 42) 52 obs. - 01.01.-12.12.

Jevnlig 1-10 ind. på diverse lokaliteter i januar-august, maks. 40 ind. Dyngge, Hokksund 31.3. (Aleksander Solberg). Mer tallrikt fra september til november med jevnlig opptil 10-50 ind. Fiskumvannet og Vestfossen, maks. 75 ind. Fiskumvannet 14.10. (Jon Ludvig Hals) og 100 ind. Fossesholm 22.10. (Steinar Stueflotten).

Gråspurv *Passer domesticus* (22 ± 13) 23 obs. 0 01.01.-09.12.

Jevnlig 1-10 ind. diverse lokaliteter i januar-august, maks. 40 ind. Dyngge, Hokksund 31.3. (Aleksander Solberg). 20 ind. Sem 28.8. (Steinar Stueflotten), ellers sporadisk 2-15 ind. Hegstad-Vestfossen-Hokksund september-desember.

Jernspurv *Prunella modularis* (25 ± 11) 14 obs. 0 08.04.-04.10.

1 ind. ved fôring Klunderud 8.4. (Per Øystein Klunderud), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 8.4. ± 9 dager (37 år). 1-2 ind. sporadisk på diverse lokaliteter i april-primo juni. 1-2 ind. Fiskumvannet 3.-16.9., 9 ind. Flesaker 16.9. og 11 ind. 17.9. (Jon Ludvig Hals mfl.). Seinest 1 ind. Fiskumvannet 4.10. (Jens Tøndel Fossum), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 4.10. ± 18 dager (26 år).

Gulerle *Motacilla flava* (38 ± 27) 70 obs. + 22.04.-17.09.

1 ad. hann (ua. sørlig gulerle) Hegstad beitemark 22.4. (Steinar Stueflotten mfl.) som er tidligste observasjon av gulerle i Øvre Eiker, jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 5.5. ± 5 dager (37 år). Jevnlig 1-4 ind. Fiskumvannet mai-juni, maks. 10 ind. Fiskumvannet 8.5. (Bent Ellingsen). 1 par hekket på Hegstadmyra. Jevnlig 1-10 ind. Hegstad beitemark i juli-medio september, maks. 20 ind. 13.8. (Jon Ludvig Hals). Seinest 5 ind. Hegstad beitemark 17.9. (Jon Ludvig Hals, Jorunn Villand), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 4.9. ± 11 dager (33 år).

Sørlig gulerle *Motacilla flava flava* (0 ± 0,5) 1 obs. (+) 22.04.
1 ad. hann Hegstad beitemark 22.4. (Steinar Stueflotten mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 9.5. ± 9 dager (6 år).
Sist observert 9.5.2020.

Sørlig gulerle hann rekordtidlig på Hegstad beitemark 22.04.23. Foto: SST

- Vintererle** *Motacilla cinerea* (14 ± 9) 23 obs. + 21.03.-12.11.
1 ind. Sundet 21.3. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 30.3. ± 11 dager (36 år). Sporadisk 1-3 ind. diverse lokaliteter bl.a. Sandsbukta og Vestfosselva i april-mai. 4 ind. Skotselv 29.5. (Vidar Øverbye, Siw Hagstrøm). 3 1K Åssideveien 19.8. (Per Øystein Klunderud). Sporadisk 1-3 ind. Fiskumvannet 16.9.-4.10. (Melvin Åsum mfl.). Seinst 1 ind. Hegstadmyra sumpskog 12.11. (Jon Ludvig Hals), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 9.10. ± 18 dager (29 år).
- Linerle** *Motacilla alba* (164 ± 41) 199 obs. + 03.04.-05.11.
2 ind. Haga, Hokksund 3.4. (Leif Magne Overøye), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 2.4. ± 6 dager (36 år). Jevnlig 1-20 ind. april-primo mai, maks. 50 ind. Fiskumvannet 18.4.+23.4. (Jon Ludvig Hals mfl.). Jevnlig 1-10 ind. mai-august, maks. 30 ind. Hegstad 16.8. (Jorunn Villand). Jevnlig opptil 10-20 ind. Fiskumvannet i september, maks. 70 ind. Hegstad beitemark 3.9. (Steinar Stueflotten). Seinst 1 ind. Hegstad beitemark og Tårnet, Fiskumvannet 5.11. (Aleksander Solberg), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 14.10. ± 17 dager (36 år).
- Heiplierke** *Anthus pratensis* (82 ± 37) 106 obs. + 11.04.-26.11.
15 ind. Langebru 11.4. (Aleksander Solberg), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 2.4. ± 8 dager (38 år). Jevnlig opptil 10-60 ind. Fiskumvannet i april-mai, maks. 150 ind. Fiskumvannet 18.4.+23.4. (Jon Ludvig Hals mfl.). Jevnlig opptil 10-50 ind. på høsttrekket (medio august-medio oktober), maks. 125 ind. Flesaker 17.9. (Jon Ludvig Hals). Seinst 1 ind. Hegstad beitemark 26.11. (Aleksander Solberg), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 29.10. ± 15 dager (33 år).
- Trepiplerke** *Anthus trivialis* (21 ± 6) 19 obs. 0 01.05.-16.09.
2 ind. Fiskumvannet 1.5. (Hans Petter Rømme), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 1.5. ± 7 dager (36 år). 1-4 ind. diverse lokaliteter mai-juli. Sporadisk 1-3 ind. Fiskumvannet ultimo august - medio september. Seinst 1 ind. Fiskumvannet 16.9. (Aleksander Solberg), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 15.9. ± 14 dager (31 år).
- Lappiplerke** *Anthus cervinus* (0 ± 0,5) 1 obs. (+) 21.09.
1 ind. Hegstad beitemark 21.9. (Jon Ludvig Hals). Funn nr. 2 i Øvre Eiker og ny art for Fiskumvannet, sist sett 30.09.20.

Skjærpiplerke *Anthus petrosus* Ikke observert i 2023.

Bokfink *Fringilla coelebs* (173 ± 32) 158 obs. 0 21.03.-14.11.

2 hanner Sundet 21.3. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 20.3. ± 10 dager (41 år). Jevnlig 1-10 ind. ultimo mars-mai, maks. 70 ind. ved føring Drammenstjern, Finnemarka 8.4. og 50 ind. 6.+16.4. (Jon Ludvig Hals). Jevnt over ganske fåtallig på høsttrekket i september-oktober med, maks. 20 ind. Fiskumvannet 23.9. (Steinar Stueflotten mfl.). Seinst 6 ind. Eik 14.11. (Steinar Stueflotten), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 26.10. ± 24 dager (35 år).

Bjørkefink *Fringilla montifringilla* (39 ± 14) 36 obs. - 06.04.-12.12.

3 ind. ved føring Drammenstjern, Finnemarka 6.4. (Jon Ludvig Hals), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 31.3. ± 16 dager (30 år). Fåttallig på vårtrekket ellers, kun 1 ind. Fiskumvannet 10.4. (Aleksander Solberg) og Bergsvingen 13.4. (Steinar Stueflotten). Jevnlig 1-15 ind. Fiskumvannet på høsttrekket. Store flokker: 200 ind. ptS Fiskumvannet 23.9. (Jon Ludvig Hals mfl.), 100 ind. Fossesholm og Sørby 10.10 (Steinar Stueflotten) og Vålen 20.10. (Eli Gates mfl.). Seinst 1 ind. Gunhildrud 12.12. (Steinar Stueflotten), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 30.10. ± 23 dager (39 år).

Kjernebiter *Cocc. coccothraustes* (21 ± 12) 10 obs. - 18.02.-15.10.

2 ind. ringmerket Hals 18.+20.2., totalt 58 ind. ringmerket i 2023 (Anders Hals). 2 ind. Prestebråtan elveskog 4.3.og 2 ind. Tjuvøya 1.4. (Aleksander Solberg). 2 ind. ved føring Klunderud 8.4. (Per Øystein Klunderud). 2 ind. Brekke 27.5. (Endre Nygaard). 1 ind. Haga 18.6. (Leif Magne Overøye). 1 1K Hasselåsen 4.7. (Per Øystein Klunderud). 4 ind. Måsnesmyra N 3.9. og 1 ind. Fiskumvannet 15.10. (Jon Ludvig Hals).

Konglebit *Pinicola enucleator* Ikke observert i 2023.

Dompap *Pyrrhula pyrrhula* (62 ± 34) 80 obs. - 01.01.-24.12.

Jevnlig 1-10 ind. på diverse lokaliteter januar-mai, maks. 25 ind. Åssideveien 12.3. (Aleksander Solberg) og Drammenstjern, Finnemarka 6.4. (Jon Ludvig Hals). 13+16 ind. ringmerket Hals 10.+11.2. og 26 ind. 24.2. (Anders Hals). Jevnlig 1-5 ind. oktober-desember, 8 ind. Fiskumvannet 26.10. (Aleksander Solberg mfl.). 11 ind. Dunserudhagan 12.12. (Steinar Stueflotten). Seinst 15 ind. Vestfossen 24.12. (Sissel Thygesen). Godt år i 2023.

Rosenfink *Carpodacus erythrinus* (49 ± 16) 44 obs. + 16.05.-08.07.

1 hann sang Hegstad 16.5. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 20.5. ± 5 dager (39 år). Jevnlig 1-2 ind. diverse lokaliteter ved Fiskumvannet 16.5.-8.7. (Jorunn Villand, Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.). Seinst 4 ind. Fiskumvannet 8.7. (Lars Dolmen), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 22.7. ± 11 dager (26 år).

Grønnfink *Carduelis chloris* (109 ± 53) 73 obs. - 01.01.-12.12.

Jevnlig 1-15 ind. på diverse lokaliteter januar-juni, maks. 30 ind. Åssideveien 12.3. (Aleksander Solberg). Jevnlig 1-15 ind. juli-desember, maks. 50 ind. Vestfossen 22.10. (Steinar Stueflotten).

Bergirisk *Carduelis flavirostris* (12 ± 15) 12 obs. 0 10.04.-16.10.

23 ind. Hegstad 10.4. (Morten Jagdum mfl.), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 2.4. ± 11 dager (24 år). 2+10+20 ind. Hegstad+Fossesholm+Bergsvingen 13.4. (Steinar Stueflotten). 50 ind. Hegstad 14.4. (Andreas Hessvik-Trøite). Opptil 40 ind. Fiskumvannet 17.-18.4. (Jon Ludvig Hals mfl.). Høst: 3+ ind. Fiskumvannet 16.10. (Melvin Åsum).

Tornirisk *Carduelis cannabina* (25 ± 14) 20 obs. 0 10.04.-16.10.

60 ind. næringssøkende Flesaker-Lunde 10.4. (Jon Ludvig Hals), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 11.4. ± 14 dager (33 år). Sporadisk 1-3 ind. diverse lokaliteter, flest ved Fiskumvannet, medio april-medio august. 20 ind. næringssøkende Sem 31.8. (Aleksander Solberg). 1 ind. Hegstad beitemark 17.9. (Jorunn Villand). 1 ind. Fiskumvannet 2.10. + 16.10. (Melvin Åsum), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 27.9. ± 12 dager (25 år).

Gråsisik *Carduelis flammea* (40 ± 18) 49 obs. 0 01.01.-09.12.

1 ind. Langebru 1.1. (Steinar Stueflotten). 1-7 ind. på diverse lokaliteter ultimo mars – primo august. Mer tallrik i september-november, jevnlig med opptil 20-50 ind., maks. 130-160 ind. Fiskumvannet 14.-15.10. (Jon Ludvig Hals mfl.). 180 ind. Fiskumvannet 26.10. (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten). 100 ind. Fiskumvannet 14.11. (Steinar Stueflotten). Seinst 5 ind. Raset, Hokksund 9.12. (Aleksander Solberg).

Brunsisik <i>Carduelis cabaret</i>	(19 ± 16)	42 obs.	+	16.04.-09.12.
3 ind. Vestfosselva v/Foss-Flesaker 16.4. (Jon Ludvig Hals mfl.). Jevnlig 1-2 ind. Fiskumvannet april- primo juli (Steinar Stueflotten mfl.), maks. 6 ind. Fiskumvannet 14.5. (Jon Ludvig Hals). 5 ind. Fiskumvannet 22.7. og 25 ind. 2.9. (Aleksander Solberg). Opptil 10-20 ind. Fiskumvannet oktober-november, maks. 50 ind. 22.10. (Steinar Stueflotten). Seinest 12 ind. Hellefossen 9.12. (Aleksander Solberg).				
Polarsisik <i>Carduelis hornemanni</i>	(1 ± 1)	1 obs.	0	27.10.
3 ind. Fiskumvannet 27.10. (Jon Ludvig Hals). Sjelden gjest, sist observert i 2019.				
Furukorsnebb <i>Loxia pytyopsittacus</i>	(3 ± 2)	6 obs.	(+)	26.05.-19.11.
1 ind. Askemyra, Korvaldskogen 26.5. (Baro Moslet). 1 ind. Portåsen 26.5. (Øyvind Heldal). 3 ind. Fosseteråsen NR 4.6. (Steinar Stueflotten mfl.). 2 ind. Brenna, Øyvannet 22.6. (Steinar Stueflotten). 20 ind. Fiskumvannet 24.9. (Aleksander Solberg). 1 ind. Hegstadmyra sumpskog 19.11. (Andreas Hessvik-Trøite).				
Grankorsnebb <i>Loxia curvirostra</i>	(12 ± 8)	15 obs.	0	28.01.-26.10.
3 ind. Øyvannet 28.1. (Andreas Hessvik-Trøite). 1+1+1 ind. Krotkjern+Svartskurden+Mellomtjern 6.3. (Eirik Kristoffersen). 5+4 ind. Drammenstjern, Finnemarka 25.3.+6.4. (Jon Ludvig Hals). 4 ind. Øf Kolbrekkvannet 1.4. (Aleksander Solberg). 1-5 ind. på diverse lokaliteter 28.5.-8.10. (Steinar Stueflotten mfl.). Seinest 2 ind. Fiskumvannet 26.10. (Steinar Stueflotten).				
Båndkorsnebb <i>Loxia leucoptera</i>	Ikke observert i 2023.			
Stillits <i>Carduelis carduelis</i>	(74 ± 28)	114 obs.	+	01.01.-12.12.
De fleste observasjonene er gjort i kulturlandskapet mellom Darbu og Hokksund. Opptil 10-15 ind. Hokksund-Vestfossen 1.1.-4.3. (Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg mfl.). Jevnlig 1-7 ind. april-august, sjelden mer enn 10 ind., maks. 30 ind. Hegstad 20.7. (Jon Ludvig Hals). Noe mer tallrik om høsten med opptil 10-25 ind. Fiskumvannet, maks. 30 ind. næringsøkende på solsikker Sørby 29.10. (Steinar Stueflotten) og 45 ind. Hegstad beitemark 5.11. (Aleksander Solberg). Seinest 1 ind. Måsnes og Gunhildrud 12.12. (Steinar Stueflotten).				
Grønnsisik <i>Carduelis spinus</i>	(95 ± 31)	112 obs.	0	01.01.-17.12.
Jevnlig 2-10 ind. diverse lokaliteter januar-juli, maks. 20 ind. Tjuvøya 13.1. (Steinar Stueflotten). Mer tallrik igjen om høsten. Jevnlig flokker på opptil 10-50 ind. ultimo august-november, flokker på opptil 100 ind. flere ganger ved Fiskumvannet, maks. 150 ind. 24.9. (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals, Aleksander Solberg). Seinest 20 ind. Vestfosselva v/Foss-Flesaker 17.12. (Andreas Hessvik-Trøite).				
Lappspurv <i>Calcarius lapponicus</i>	Ikke observert i 2023.			
Snøspurv <i>Plectrophenax nivalis</i>	(4 ± 4)	1 obs.	0	30.03.
2 ind. Bergsvingen 30.3. (Eirik Kristoffersen), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 21.3. ± 13 dager (34 år).				
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	(150 ± 36)	115 obs.	0	01.01.-12.12.
Opptil 10-35 ind. diverse lokaliteter Vestfossen-Hokksund i januar-april, maks. 50 ind. Vestfossen 6.2. (Steinar Stueflotten) og 60 ind. Flesaker-Lunde 10.4. (Jon Ludvig Hals). Jevnlig 1-12 ind. mai-oktober. maks. 50 ind. Lunde 21.10. (Jon Ludvig Hals). Flere store flokker på slutten av året: 100 ind. Øvre Fåsen 29.11., 300 ind. Måsnes og 100 ind. Eik 12.12. (Steinar Stueflotten). Gode næringsforhold på flere utreska og etterlatte kornåkrer. Godt år for arten.				
Sivspurv <i>Emberiza schoeniclus</i>	(123 ± 42)	132 obs.	+	07.04.-01.11.
3 hanner Fiskumvannet 7.4. (Steinar Stueflotten), jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 28.3. ± 8 dager (41 år). Jevnlig 1-10 ind. Fiskumvannet i april – juni, maks. 26 ind. 23.4. (Jon Ludvig Hals). 1 ind. sang Hagaøya 7.7. (Heiko Liebel). 1-8 ind. Fiskumvannet juli-august. Jevnlig opptil 10-30 ind. i september, maks. 45 ind. Flesaker 9.9. (Jon Ludvig Hals) og 50 ind. Flesaker 16.9. (Aleksander Solberg, Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen). Seinest 1 ind. Råen 1.11. (Steinar Stueflotten), jf. siste observasjon i gjennomsnitt: 19.10. ± 10 dager (37 år).				

**Observatører rangert etter antall registrerte observasjoner i Øvre Eiker på Artsobservasjoner i 2023
(Navn, bosted, antall observasjoner)**

1. Steinar Stueflotten, Drammen 3 378	53. Jon Trygve Johnsen, Vikersund 5
2. Aleksander Solberg, Skollenborg 1 459	54. Klaus Meyer, Tranby 5
3. Jon Ludvig Hals, Geithus 1 136	55. Per-André Torper, Ski 4
4. Lars Dolmen, Kongsberg 1 051	56. Frode Nordang Bye, Nesbru 4
5. Melvin Åsum, Krokstadelva 780	57. Anne Stine Zakariassen, Lommedalen 4
6. Andreas Hessvik-Trøite, Krokstadelva 746	58. Eli Bondlid, Tyrstrand 4
7. Eirik Kristoffersen, Vikersund 334	59. Audun Skrindo, Oslo 3
8. Jorunn Villand, Lier 313	60. Edna Mosand, Oslo 3
9. Morten Jagdum, Kongsberg 297	61. Rune Clausen, Oslo 3
10. Rolf E. Andersen, Tranby 86	62. Jostein Bærø Engdal, Sætre 3
11. Bjørn Lauritzen, Geilo 80	63. Sven Inge Marcussen, Tvedestrand 3
12. Endre Nygaard, Drammen 73	64. Finn Hauge, Sandefjord 3
13. Per Øystein Klunderud, Fiskum 68	65. Ken Adelsten Jensen, Skedsmokorset 3
14. Jostein Moldsvor, Norheimsund 59	66. Kari Mathilde Engdal, Sætre 3
15. Rune Zakariassen, Lommedalen 58	67. Laila Helland Folgerø, Haugesund 3
16. Jostein Myre, Hvalstad 56	68. Bjørnar Konradsen, Ytre Enebakk 3
17. Bent Ellingsen, Drammen 56	69. Per Grandalen, Sofiemyr 2
18. Hans Petter Rømme, Reistad 50	70. John Apeland, Lillehammer 2
19. Øystein Røsok, Asker 48	71. Jerry Skogbeck, Ski 2
20. Jan Olav Nybo, Oslo 44	72. Stig Johan Kalvatn, Oslo 2
21. Rune Vidal, Moss 44	73. Kendt Myrmo, Hønefoss 2
22. Arnt Stavne, Heimdal 41	74. Tormod V. Burkey, Oslo 2
23. Random Person, City 35	75. Marius von Glahn, Ringerike 2
24. Leif Magne Overøye, Hokksund 35	76. Hilmar Røthing, Bryne 2
25. Vidar Øverbye, Sundbyfoss 31	77. Kristin Bjartnes, Bekkestua 2
26. Erik Bangjord, Ranheim 31	78. Finn Gregersen, Kongsberg 2
27. Jan Trygve Bollerud, Fiskum 30	79. Christoffer Mikalsen, Hokksund 2
28. Pål Gisle, Heggedal 30	80. Elias Blichfeldt Mørk, Oslo 2
29. Siw Hagstrøm, Drammen 29	81. Magnus Irgens, Trondheim 2
30. Jens Tøndel Fossum, Hønefoss 27	82. Øystein Engen, Prestfoss 2
31. Øyvind Heldal, Froland 25	83. Dag Langve Sauge, Hvasser 2
32. Arvid Sørby, Husøysund 24	84. Tore Haare, Vestfossen 2
33. Heiko Liebel, Skien 23	85. Terje Pettersen, Røyse 2
34. Anders Hals, Hokksund 19	86. Sigurd Iversen, Røyken 2
35. Eli Gates, Klokkarstua 16	87. Frode Bergh, Røyken 2
36. Trude Hessvik-Trøite, Krokstadelva 16	88. Jan Trygve Bollerud, Fiskum 2
37. Richard Gates, Klokkarstua 16	89. Even W. Hanssen, Dilling 1
38. Morten Hunn, Kongsberg 13	90. Kristoffer Bøhn, Fjellstrand 1
39. Kent Gusdal, Lørenskog 12	91. Arnfred Antonsen, Tistedal 1
40. Jørn Lønner, Rykkinn 11	92. Reidun Braathen, Dilling 1
41. Stein Edward James Grønning, Vikersund 11	93. Simon Rix, Oslo 1
42. Andreas Pedersen, Skollenborg 11	94. Thorbjørn Aakre, Bodø 1
43. Helge Berge, Trondheim 10	95. Henning Anker Johansen, Oslo 1
44. Thor Erik Jelstad, Åmot 9	96. Martin Fauskanger Andersen, Kristiansand 1
45. Sissel Thygesen, Vestfossen 9	97. Helene Lind Jensen, Oslo 1
46. Andreas Gullberg, Østerås 8	98. Geir Sverre Andersen, Lysaker 1
47. Finn Michelsen, Krokstadelva 8	99. Vidar Grann Hansen, Nøtterøy 1
48. Martin Lindal, Drammen 8	100. Thale Bones Aakre, Bodø 1
49. Baro Moslet, Selbu 8	101. Øyvind Kaasin, Drammen 1
50. Sissel Vik Hjelle, Ålesund 8	102. Sølve Hjemgaard, Ås 1
51. Stein Rune Risa, Bønes 8	103. Jan-Olav Lobben, Vikersund 1
52. Richard Hals Gylseth, Hønefoss 6	

103 personer

**Totalt 8910 registrerte observasjoner
(ekskl. medobservasjoner)**

Deltagere på lokalitetskonkurransen ifm. EuroBirdwatch søndag 1. oktober 2023. Foto: SST

Takksigelser

Takk til alle som har registrert sine observasjoner på Artsobservasjon.no og bidratt til datagrunnlaget for denne rapporten. En spesiell takk til fotografene som har gitt tillatelse til å bruke bildene deres i rapporten.

Referanser

- Stueflotten, S. (red.) 2009. Fuglelivet i Øvre Eiker. NOF Øvre Eiker lokallag. 232 s.
- Stueflotten, S. 2021. Fugler i Øvre Eiker 2009-2019. NOF Øvre Eiker lokallag. 148 s.

Vedlegg 1 Ringmerking Øvre Eiker 2023

ved Anders Hals

ART	Overført	Pull 2023	Ad. 2023	Sum 2023	1983-2023
Storfugl	4	0	1	1	5
Nattravn	0	0	1	1	1
Ringdue	12	0	1	1	13
Kongeørn	0	0	1	1	1
Spurveugle	11	0	2	2	13
Vendehals	173	0	1	1	174
Flaggspett	214	0	6	6	220
Tørnskate	71	0	10	10	81
Granmeis	342	0	8	8	350
Blåmeis	9144	31	56	87	9231
Kjøttmeis	13462	11	138	149	13611
Låvesvale	318	0	6	6	324
Løvsanger	2 873	0	31	31	2904
Gransanger	451	0	14	14	465
Munk	1573	0	31	31	1604
Hagesanger	770	0	6	6	776
Møller	74	0	2	2	76
Tørnsanger	154	0	2	2	156
Fuglekonge	105	0	5	5	110
Gjerdsmett	100	0	2	2	102
Spettmeis	365	0	8	8	373
Trekryper	98	0	1	1	99
Stær	1398	0	1	1	1399
Måltrost	477	0	5	5	482
Rødvingetrost	493	0	4	4	497
Svarttrost	943	0	26	26	969
Gråtrost	1119	0	4	4	1123
Rødstrupe	2490	0	31	31	2521
Blåstrupe	39	0	1	1	40
Svarthvit fluesnapper	6923	9	3	12	6935
Pilfink	2034	0	39	39	2073
Gråspurv	235	0	6	6	241
Jernspurv	631	0	10	10	641
Linerle	378	0	2	2	380
Heipierke	97	0	1	1	98
Trepierke	180	0	1	1	181
Bokfink	5197	0	74	74	5271
Bjørkefink	4218	0	129	129	4347
Kjernebiter	837	0	58	58	895
Dompap	2657	0	210	210	2867
Grønnfink	15980	0	303	303	16283
Tornirisk	35	0	5	5	40
Gråsisik	940	0	8	8	948
Brunsisik	256	0	9	9	265
Stillits	323	0	19	19	342
Grønnsisik	5620	0	6	6	5626
Gulspurv	1770	0	62	62	1832
Sivspurv	249	0	2	2	251
Andre	3005	0	0	0	3005
Årstotal/Sum	88838	51	1352	1403	90241
Antall arter i 2023		3	48	48	
Nye arter i 2023				2	
Antall arter samlet	129				131

Vi er kun to aktive merkere med A-lisens. Ringmerkingen i 2023 gikk etter kjent mønster på/ved Sørby og på Hals/Vestsida. Antallet merkede fugler gikk noe ned fra 2022 til 2023. Det meste av vårsesongen og sjekking av kasser på Hals gikk fløyten pga. et uhell i en vedmaskin i april – etter legeråd blant annet pga. fare for infeksjon etter operasjon av to nesten avrevne fingre på venstre hånd. Skaden gjorde det vanskelig å holde små fugleunger ifm. merking. Høstmerkingen ble også kraftig redusert pga. mye vind.

Alt i alt ble det merket 1 403 fugler på de to merkeplassene fordelt på 48 arter. Merketallet skulle gjerne vært høyere, men artsantallet ble brukbart – når vi veit at flere vanlige arter ikke ble registrert i nettene i fjor. Av mer spesielle arter kan nevnes kongeørn og nattravn. Førstnevnte klarte å lure seg ned i ei kråkefelle, mens den andre gikk i et mistnett. Begge disse artene er nye merkearter for oss.

Gjenfunn og kontroller innrapportert pr. 14.02.2024 (utvalg).

x i parentes etter funnsted = fugl funnet død (vindu, trafikk o.a.)

v i parentes etter funnsted = fugl kontrollert og sluppet med samme ring

+ i parentes etter funnsted = fugl skutt/drept av menneske på annen måte

i parentes etter funnsted = fugl drept/tatt av rovvilt (inkl. katt)

Gjenfunn:

Art	R.nr.	Kj./Al.	Merkestet	Dato	Funnsted	Land	Dato	km
Hettemåke	6 230 095	X Pull	Bekkeskjæret	17.06.10	Oslo sentr. (v)	Norge	20.07.23	48 N
Storskarv	BA32 572	X Pull	Saltskjæret	15.06.11	Ét. de la Bataillerie (v)	Frankrike	15.12.17	1547 S
Rødstrupe	EJ 52 926	X 1K	Hals	24.07.19	Falsterbo (v)	Sverige	18.04.20	515 SØ
Kjernebiter	8B 91834	F 2K+	Hals	22.04.19	Vattjom, Matfors (x)	Sverige	11.05.20	484 Ø
Kjernebiter	8C68007	F 2K+	Hals	19.03.20	Nykøping Mors (x)	Danmark	19.02.24	333 S
Dompap	8P 28234	F 2K	Hals	18.02.23	Ormåsen, Ø. Eiker (x)	Norge	19.11.23	2 VNV
Dompap	EU 99148	F 2K+	Sørby	16.04.23	Ormåsen, Ø. Eiker (#)	Norge	26.05.23	3 V
Grønnfink	8 299 663	M2 K+	Furua	30.06.93	Trøite, Stjørdal (v)	Norge	20.10.96	422 N
Stillits	8H 71880	M 2K+	Sørby	18.06.21	Hals (v)	Norge	04.03.23	3 V

Kontroller:

Art	R.nr.	Kj./Al.	Merkestet	Dato	Funnsted	Land	Dato	km
Bjørkefink	EM69486	M 1K+	Bodø	19.09.20	Hals (v)	Norge	04.03.22	867 S

Alt om gjenfunn og kontroller framkommer av tabellene, men spesielt morsomt med gjenfunn av ei mer enn 13 år gammel hettemåke og en seks og et halvt år gammel storskarv – og begge kontrollert i live. Kontroll av bjørkefink merket i Nord-Norge er også alltid interessant.

